

Suuryritystutkimus 2026

Kasvun käänne etenee

Huomisen Suomea rakennetaan jo

Katja Keitaanniemi
Toimitusjohtaja, OP Yrityspankki

Kuvitellaan aluksi hetki. Miltä Suomi näyttäisi tänään, jos bruttokansantuotteemme asukasta kohden olisikin jatkanut vakaata kasvuaan finanssikriisin jälkeen?

Voimme kuvitella yhteiskunnan, jossa kansalaisilla olisi enemmän taloudellista liikkumavaraa, yritykset investoisivat rohkeammin ja hyvinvointiyhteiskunta lepäisi vahvemmillä perustuksilla. Tämä vaihtoehtoinen kehityskulku muistuttaa meitä siitä, että Suomella on kasvuvaraa.

Kansantalouden kokonaistuotannosta yli puolet tehdään yrityssectorissa. Yrityksillä on keskeinen rooli kasvun synnyttämisessä, ja siksi tämänvuotinen OP Pohjolan Suuryritystutkimus on erityisen kiinnostava.

Nyt jo 14. kertaa toteutettavan tutkimuksen mukaan suomalaisessa suuryrityskentässä on nimittäin havaittavissa uudenlaista optimismia: yhä useampi yritys hakee kasvua, ja investointihalukkuus on nousussa.

Vaikka kasvupalut eivät yllä vielä Ukrainan sotaa edeltäviin huippulukemiin, myönteinen kehitys jatkuu. Oy Suomi Ab näkee kasvun ajan lähestyvän.

Tämänvuotinen tutkimus osoittaa, että suomalaiset suuryritykset odottavat kasvua etenkin ulkomailta. Suurimmat investointisysäykset kohdistetaan nyt tuotantokapasiteetin ja -tilojen kehittämisen ohella tuotteiden ja palveluiden parantamiseen sekä uusien tuotteiden ja palveluiden luomiseen.

Merkillepantavaa on myös yritysostojen ja tekoälyyn liittyvien investointien kasvu. Joka toinen suuryritys suunnittelee tekevänsä mahdollisesti merkittävän yritysoston seuraavan kahden vuoden aikana, ja tekoälykehitykseen budjetoidaan selvästi entistä enemmän.

Vaikka suomalaiset suuryritykset kilpailevat maailmanlaajuisilla markkinoilla, ne ovat tiiviisti kytköksissä kotimaiseen pk-sektoriin muun muassa toimitusketjujensa kautta. Siksi suuryritysten menestys heijastuu laajasti koko yhteiskuntaan. On rohkaisevaa nähdä, että yhä useampi suuryritys on valmis investoimaan ja uudistumaan. Tämä on edellytys kestäväälle talouskasvulle ja hyvinvoinnille.

Huomisen Suomen rakentaminen on käynnistynyt, ja nyt on aika suunnata katse tulevaan.

Hallituksen kasvutoimenpiteet ovat ihan kivoja – mutta riittämättömiä

Jaakko Aspara
Professori; perustajajäsen,
Nordic Institute of Business & Society NIBS

Olemme tehneet Suuryritystutkimuksen jo 14 vuoden ajan. Yhtenä teemana olemme joka kerta tiedustelleet suuryritysten näkemyksiä valtakunnan hallituksen politiikasta.

Yleiskuvassa suuryritykset ovat joka vuosi kritisoineet hallituksen politiikan ailahtelevaisuutta ja ennustamattomuutta.

Aiemmin emme kuitenkaan ole kysyneet, mitä mieltä suuryritysten johtajat ovat tietyistä hallituksen viimeaikaisista päätöksistä. Tässä teimme muutoksen uusimmassa tutkimuksessa.

Eryteisesti tiedustelimme suuryritysten mielipiteitä **Petteri Orpon** hallituksen kehys- ja budjettiriihissä vuonna 2025 päättämistä kasvutoimenpiteistä.

Hallitus esitteli kasvutoimenpiteitään ylpeänä antaen ymmärtää, että näissä toimenpiteissä noustaan aiempien hallitusten pienten ”näpertelyjen” yläpuolelle.

Kasvutoimenpiteitä kuvailtiin myös mediassa ”rohkeiksi” ja jopa ”moukarimaisiksi”.

Suuryritystutkimuksesta hallitus saa kuitenkin toisenlaista palautetta.

Valtaosa suuryrityksistä toki tunnustaa, että esimerkiksi yhteisöveron alentaminen 20 prosentista 18 prosenttiin on ihan kiva asia – varmasti kivempi kuin veron jättäminen 20 prosenttiin.

Mutta valitettavasti vain murto-osa yrityksistä näkee tällä kahden prosenttiyksikön alennuksella olevan ”huomattavaa” tai ”ratkaisevaa” vaikutusta yritysten kasvu- ja investointihalukkuuteen.

Muilla hallituksen kasvutoimenpiteillä, kuten ansiotulojen korkeimman marginaaliveroprosentin laskulla 59 prosentista 52 prosenttiin, nähdään olevan vielä vähemmän vaikutusta.

Näyttää siis siltä, että suuryritysten mielestä hallituksen kasvutoimenpiteet ovat sittenkin, taas kerran, liian pientä näpertelyä.

Suuryritysten vastaukset voisivat olla toisennäköisiä, jos hallituksella olisi ollut uskallusta laskea yhteisöveroa maailman BKT asukasta kohden -tilastoa johtavan Irlannin tasolle 12–13 prosenttiin – taikka siirtyä Viron malliin, jossa yritysten voittoja verotetaan vain, kun ne otetaan ulos yrityksestä osinkoina.

Myös ansiotulojen korkeinta marginaaliveroa olisi kannattanut saman tien laskea alle kriittisen kipurajan eli 50 prosentin.

Kehysriihen yhteydessä puhuttiin myös hallituksen aikeista vähentää byrokratiaa julkisessa hallinnossa. Toisin kuin verotuksessa, tässä hallitus on ilman muuta oikeilla jäljillä, myös Suuryritystutkimuksen valossa.

Kun nimittäin kysytään kansainvälistä kilpailukykyä edistävästä tekijöistä, suuryritykset listaavat ykkössijalle ”virastojen ja viranomaisten prosessien sujuvoittamisen Suomessa”. Kaksi kolmasosaa yrityksistä katsoisi tämän auttavan ”paljon” tai ”ratkaisevasti” siinä, ettei yritys jää esimerkiksi kiinalaisten tai yhdysvaltalaisien yritysten jalkoihin.

Nyt tämä hallituksen tärkeä aikomus vähentää byrokratiaa onkin enää vain tekemistä vaille valmis.

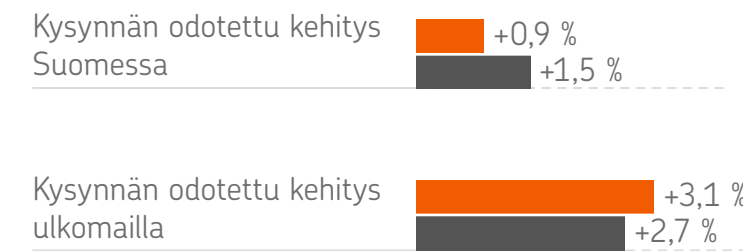
Kasvun käänne etenee

Kasvunäkemykset

Kysyntäodotuksissa on selkeä kiilu Suomen ja vientimarkkinoiden välillä

Pääliiketoiminta-alueen kysynnän odotettu kehitys, Suomi ja ulkomaat

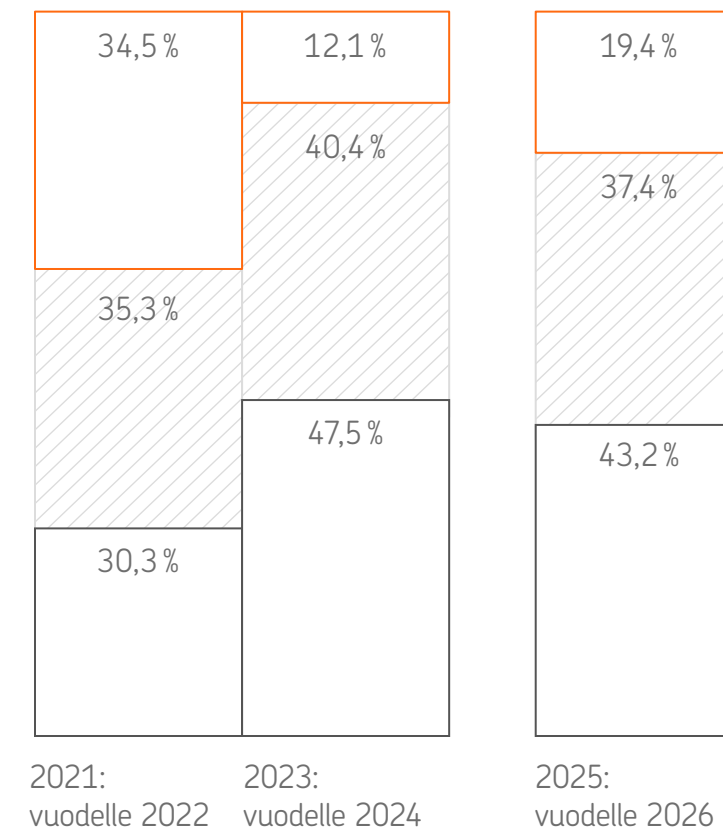

● 2025: vuodelle 2026
● 2024: vuodelle 2025

Kasvuhakuisuus on noussut vuoden 2023 pohjista, mutta on vielä paljon alempana kuin ennen Ukrainan sotaa

Tähtäämme...

- Pääsääntöisesti toiminnan laajentamiseen ja edelleen kehittämiseen
- Yhtä lailla toiminnan tehostamiseen sekä laajentamiseen ja edelleen kehittämiseen
- Pääsääntöisesti toiminnan tehostamiseen ja tuottavuuden lisäämiseen

Kasvupanostukset

50 %

Tuotekehitykseen ja yritysostoihin budjetoidaan nyt huomattavasti enemmän

Täysin uusien tuotteiden tai palveluiden tutkimus ja kehitys

Yritysostot (aiemmin "yritysjärjestelyt")

● Vuoden 2026 budjetti vuoden 2025 toteumaan nähden
● Vuoden 2025 budjetti vuoden 2024 toteumaan nähden

suuryrityksistä tekee mahdollisesti tai todennäköisesti merkittävän yritysoston 24 kuukauden aikana

65 %

suuryrityksistä näkee yhteisöveron alennuksen lisäävän investointihalukkuutta

mutta

vain 21 %

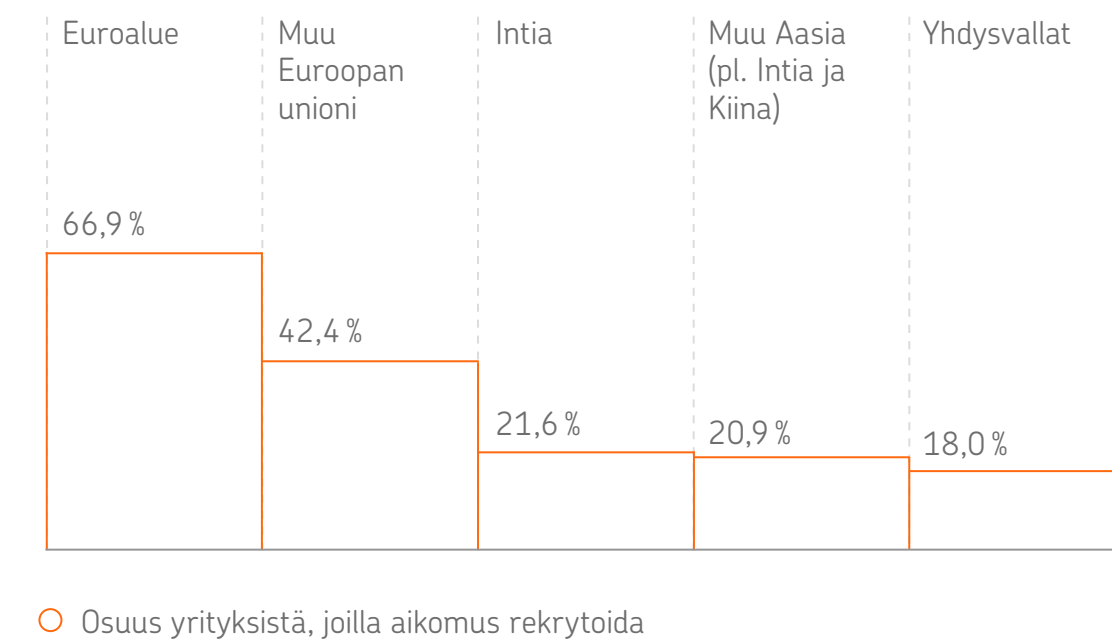
suuryrityksistä katsoo sen lisäävän investointihalukkuutta "huomattavasti"

Globaali toimintaympäristö

64 %

85 %

Aikomukset rekrytoida työntekijöitä Suomen ulkopuolelta – viiden kärki:

suuryrityksistä näkee, että "virastojen ja viranomaisten prosessien sujuvoittaminen Suomessa" auttaisi paljon yritysten kansainvälistä kilpailukykyä

suuryrityksistä pitää maahanmuuttoa keskeisenä Suomen BKT-kasvun kannalta

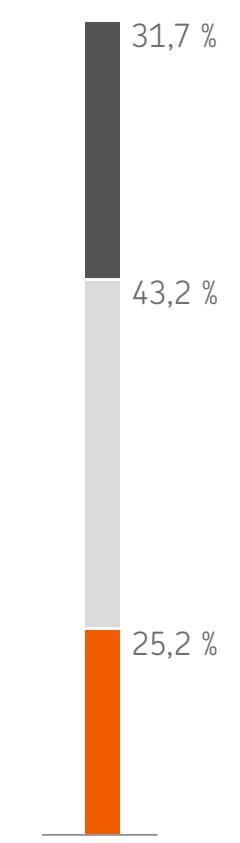
Tekoäly

62 %

suuryrityksistä on ottanut käyttöön yleiskäyttöisiä tekoälytyökaluja (esim. Copilot, ChatGPT)

37 %

suuryrityksistä on ottanut käyttöön tiettyihin tehtäviin räätälöityjä tekoälytyökaluja

Kolmannes suuryrityksistä kokee olevansa tekoälyn hyödyntämisessä kansainvälisiä kilpailijoita jäljessä

● Selvästi tai jonkin verran jäljessä
● Suunnilleen samalla tasolla
● Jonkin verran tai selvästi edellä

”

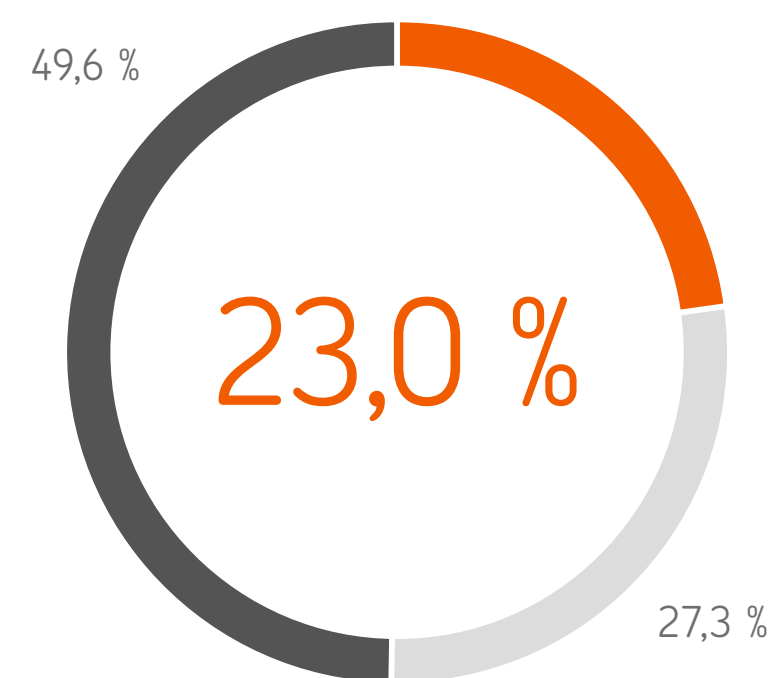
Suomen talous ei ole pitkään aikaan voinut hyvin. Kasvun kiihdyttämiseksi ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi tarvitsemme lisää investointeja. Jotta maamme olisi mahdollisimman houkutteleva investointikohde ja yritykset voisivat tehdä merkittäviä ja pitkävaikutteisia päätöksiä, meidän on yhdessä varmistettava, että investointiympäristömme sekä Euroopassa että Suomessa on mahdollisimman ennakoitava ja vakaa.

Christoph Vitzthum
Toimitusjohtaja, Fazer

Viimeiseksi yrityksiltä kysyttiin vielä sitä, kuinka todennäköisesti ne tekevät liikevaihtoonsa nähden merkittävän yritysoston tai muun merkittävän investoinnin seuraavan kahden vuoden aikana. Yritysoistoista annetut vastaukset olivat linjassa edellä mainittujen budjetoitujen panostusten kanssa: noin neljännes (23 prosenttia) yrityksistä näkee merkittävän yritys-

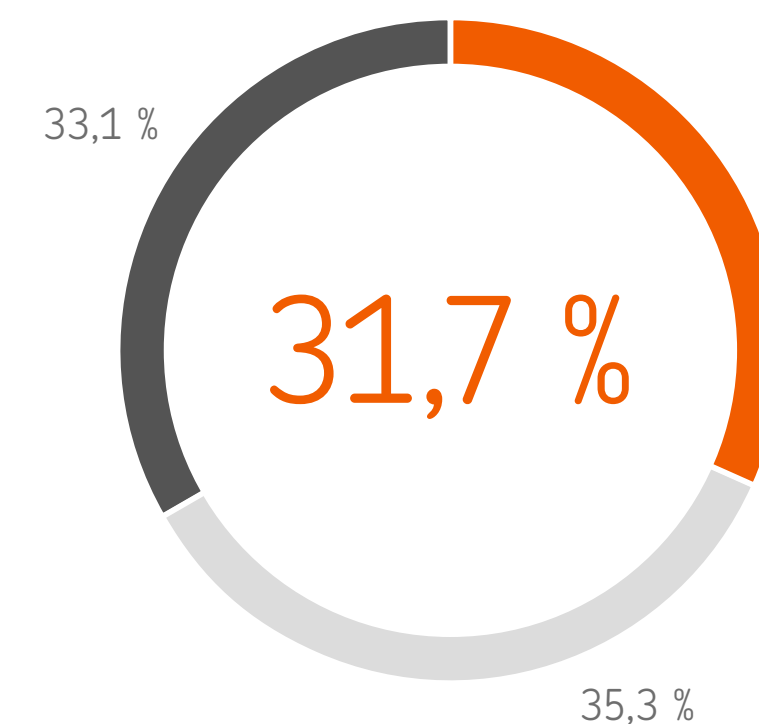
Merkittäviä yritysostoja kaavaillaan kahden vuoden sisään

Kuinka todennäköistä on, että yrityksenne tekee liikevaihtoonne nähden merkittävän yritysoston seuraavan 24 kuukauden aikana?

oston erittäin tai jokseenkin todennäköiseksi, ja toinen neljännes (27 prosenttia) mahdolliseksi. Alle puolet yrityksistä pitää siis merkittävän yritysoston tekemistä epätodennäköisenä. Muissa merkittävässä investoinneissa on vielä enemmän optimismia: kolmannes (32 prosenttia) näkee sellaisen tekemisen jokseenkin tai erittäin todennäköiseksi kahden vuoden sisään.

Kuinka todennäköistä on, että yrityksenne tekee liikevaihtoonne nähden jonkin muun merkittävän investoinnin seuraavan 24 kuukauden aikana?

● Jokseenkin tai erittäin todennäköistä ● Mahdollista ● Erittäin tai jokseenkin epätodennäköistä

Kasvua tekoälystä?

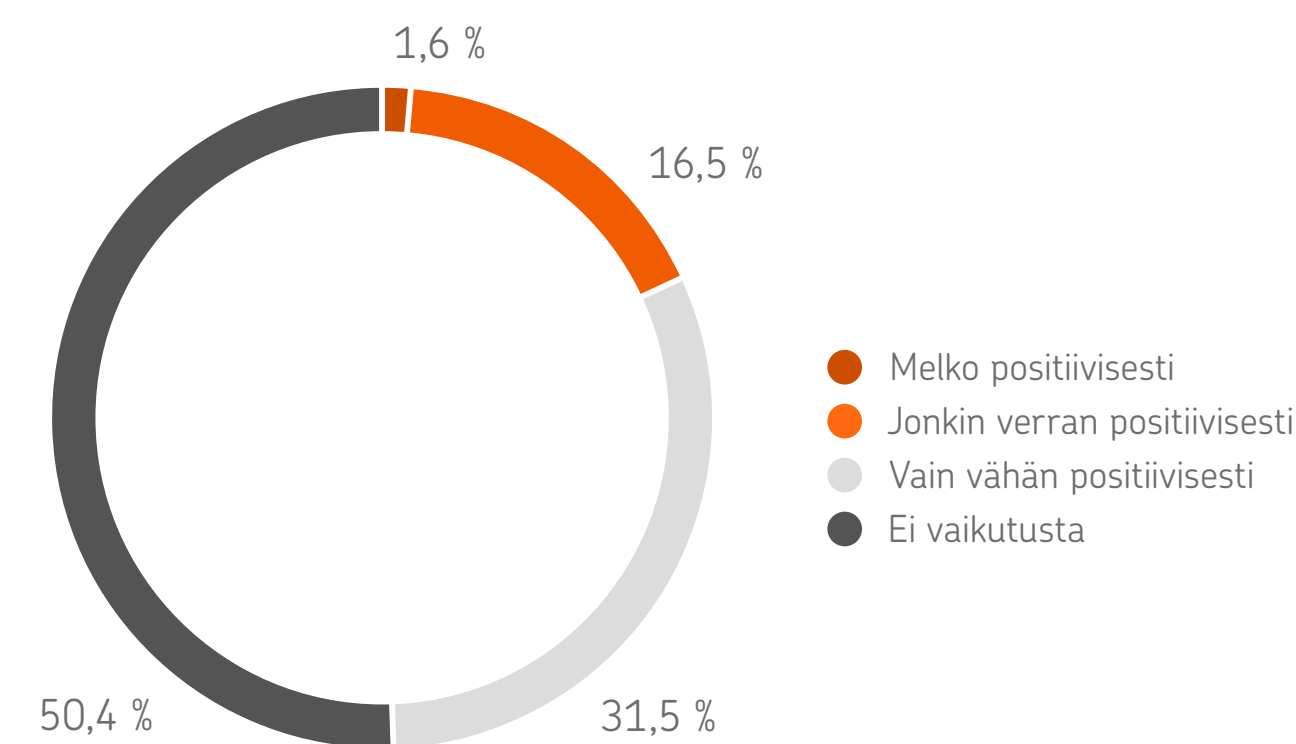
Yleiskäyttöiset tekoälytyökalut ovat yleisessä käytössä, räätälöidyt ratkaisut eivät

Tämän vuoden tutkimuksessa sukelsimme täysin uudessa teema-alueessa tekoälyyn ja sen käyttöön suuryrityksissä. Koska tutkimuksen keskeinen poikkeileikkaava teema oli kasvu, kysyttiin myös tekoälyn vaikutuksista kasvuun.

Vaikka Suomen datainfrastruktuuri ja osaaminen periaatteessa luovat erinomaiset edellytykset tekoälysovellusten hyödyntämiselle, ovat tekoälyn vaikutukset talouskasvuun muun muassa OECD:n (2025) mukaan toistaiseksi vaimeita. Tulokset puhuvat samaa kieltä: yli puolet suuryrityksistä (50 prosenttia) katsoo, että generatiivisen tekoälyn käyttöönotolla ei ole ollut vaikutusta kysynnän tai liikevaihdon kasvuun. Lisäksi niistä vastaajista (50 prosenttia), jotka näkevät jonkinlaista kasvuvaihtusta, valtaosa (32 prosenttia) toteaa kasvuvaihtuksen olleen vähäistä. Käytännössä kukaan ei näe tekoälyn vaikuttaneen melko positiivisesti (2 prosenttia) tai erittäin positiivisesti (0 prosenttia) kysynnän tai liikevaihdon kasvuun. Tulokset viittaavat siihen, että suuryritykset ottavat vielä toistaiseksi tekoälysovelluksia käyttöön lähinnä

Tekoälyn vaikutukset kasvuun ovat vielä vähäisiä

Miten generatiivisen tekoälyn käyttöönotto on vaikuttanut yrityksenne kasvuun (liikevaihto, myynti, kysyntä)?

”

Laajojen työkalujen omaksuminen on hyvä perusta, mutta kilpailuetu syntyy siellä, missä yritykset rakentavat tekoälyn kiinni omiin prosesseihin, dataan ja tuotteisiin. Räätälöidyt, liiketoimintaan sidotut sovellukset tuovat tuottavuutta ja kestäväää kilpailukykyä tavalla, johon pelkät yleiskäyttöiset työkalut eivät yllä.

Peter Sarlin

Toimitusjohtaja ja perustaja, AMD Silo AI

tehostaakseen prosessejaan – eivät niinkään kasvat- taakseen liiketoimintaansa. Myös aiemmin ”Kasvu- ja investointihalukkuus” -osassa raportoitu tulos on linjassa tämän kanssa: euromääräisten panostusten kasvu keskittyy tekoälyn käyttöönottoon pikemminkin prosesseissa kuin lopputuotteissa ja -palveluissa.

Tähän viittaavat myös tulokset siitä, kokevatko suur- yritykset olevansa edellä vai jäljessä kansainvälisiä kilpailijoitaan tekoälytyökalujen hyödyntämisessä. Noin kolmasosa (31 prosenttia) katsoo – tai myöntää – olevansa jonkin verran tai selvästi kansainvälisiä kilpailijoitaan jäljessä. Kun ottaa huomioon, että globaalit kilpailijat hyödyntävät tekoälyominaisuuksia usein myös lopputuotteissaan ja -palveluissaan eivätkä ainoastaan tuotanto- ja muissa prosesseissaan, on tämäkin tulos linjassa aiempien löydösten kanssa. Toisin sanoen: suomalaisten yritysten keskittyminen tekoälyn soveltamiseen prosesseissa lopputuotteiden sijaan saattaa selittää sitä, että monet suuryritykset kokevat olevansa kansainvälisiä kilpailijoita jäljessä tekoälyn käyttöönotossa. Prosessipainotus saattaa selittää myös sitä, että tekoälyn käyttöönotolla ei koeta olleen paljoakaan vaikutusta kasvuun. Suomen digita- lisaatiotasoon nähden etenemistahti herättää huolta. Tulosten perusteella siirtymä kohti alati uudistuvaa, tekoälyä hyödyntävää liiketoimintaa etenee monissa suuryrityksissä hitaammin kuin teknologinen valmius ja osaamistaso edellyttäisivät.

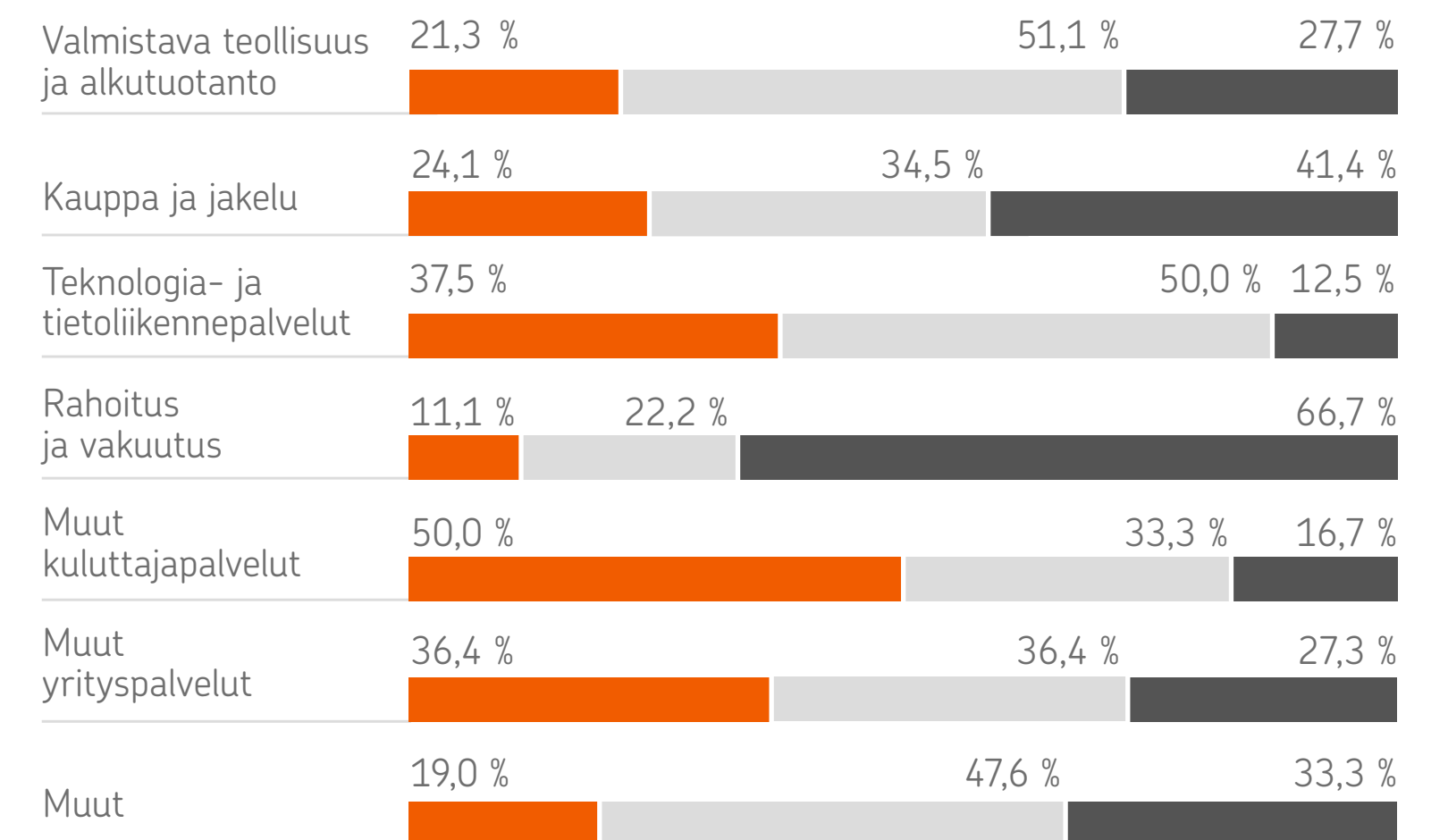
Noin

1/3

suuryrityksistä kokee olevansa tekoälyn hyödyntämisessä kansainvälisiä kilpailijoitaan jäljessä

Toimialojen välillä on kuitenkin huomattavia eroja siinä, kuinka paljon jäljessä tai edellä kansainvälistä kilpailua vastaajat kokevat olevansa tekoälyn käytössä. Eniten edellä kokevat olevansa kuluttajapalveluiden alalla toimivat yritykset (50 prosenttia kokee olevansa edellä) sekä (viestintä)teknologiapalveluiden alalla (38 prosenttia) ja B2B-palvelualalla (36 prosenttia) toimivat yritykset. Toisaalta rahoitus- ja vakuutusalan yritykset kokevat olevansa ylivoimaisesti eniten kan- sainvälisiä kilpailijoitaan jäljessä. Näistä yrityksistä jopa kaksi kolmasosaa (67 prosenttia) kokee olevansa kilpailijoitaan jäljessä. Tämä saattaa johtua esimerkiksi mielikuvasta, että Wall Streetin ja Lontoon Cityn finanssialan yritysten robotit käyvät kauppaa arvo- papereilla millisekuntitason ympärivuorokautisessa taistelussa.

Tekoälyn hyödyntämisessä ollaan kansainvälisiä kilpailijoita jäljessä

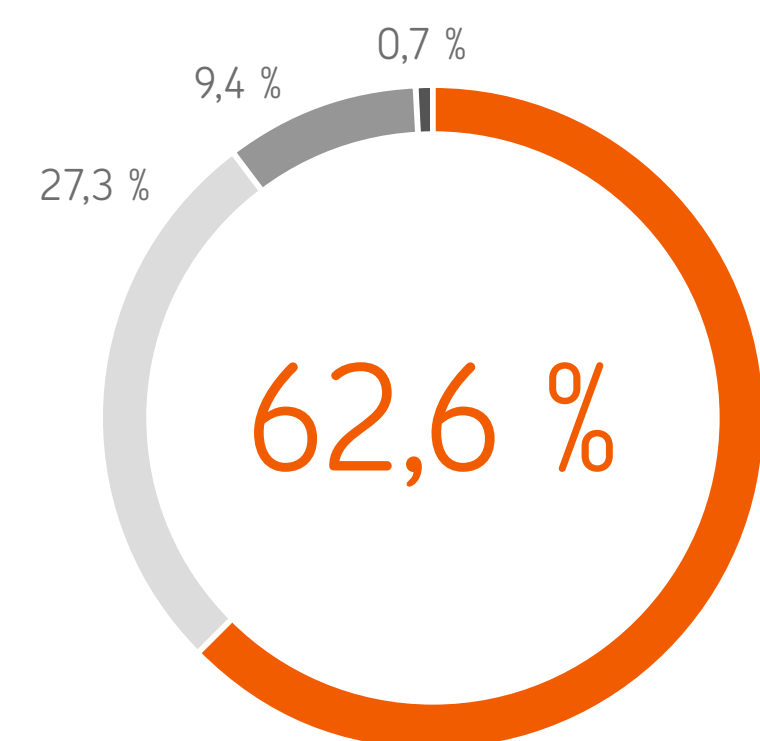

- Selvästi tai jonkin verran edellä
- Suunnilleen samalla tasolla
- Selvästi tai jonkin verran jäljessä

Tekoälyn käyttöönotto keskittyy yleiskäyttöisiin työkaluihin

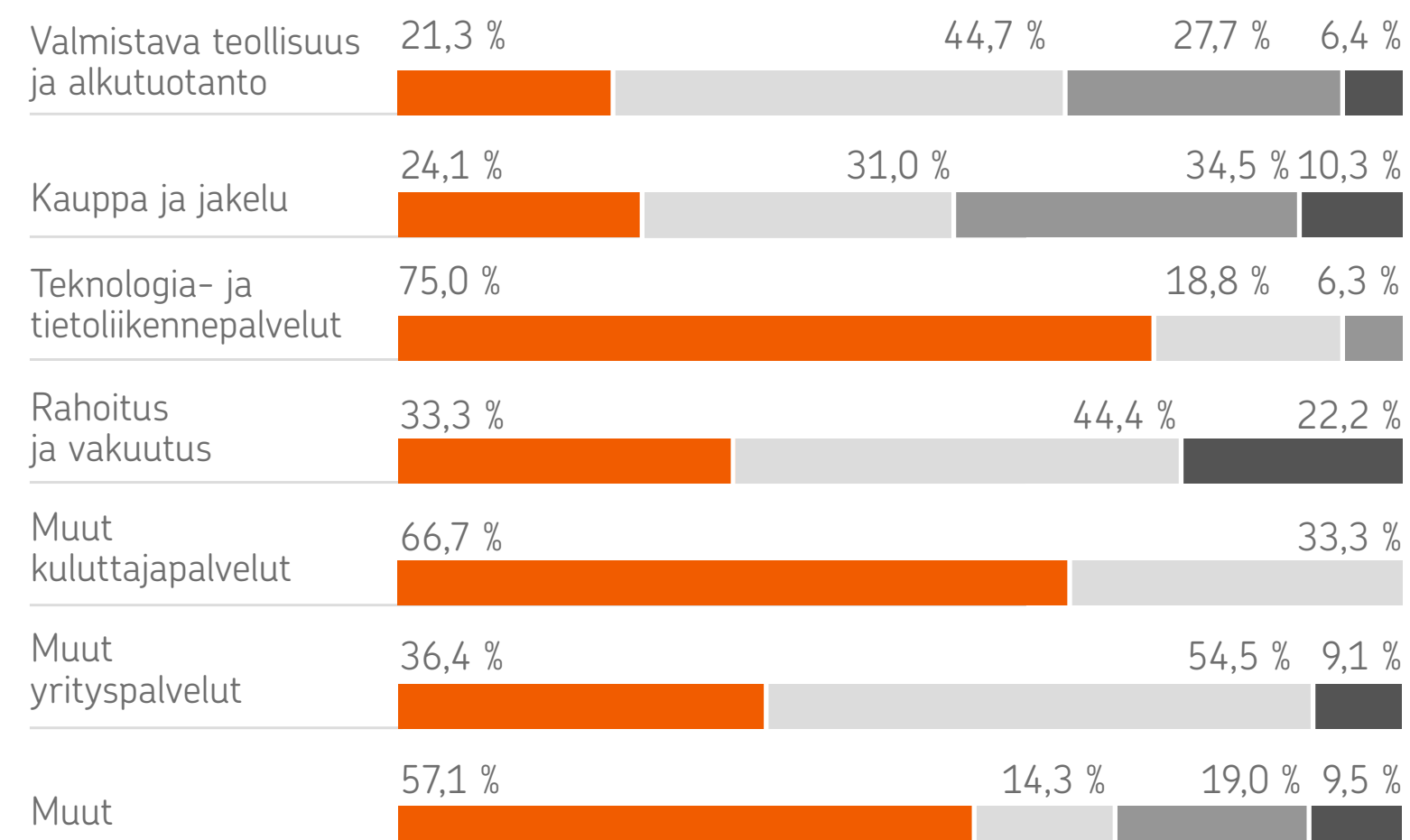
Onko yrityksenne ottanut organisaatiotasolla käyttöön generatiivisen tekoälyn työkaluja?

Yleiskäyttöiset työkalut (esim. ChatGPT, Copilot, Claude)

● Olemme ottaneet pysyvästi käyttöön
 ● Olemme tehneet käyttöönoton pilottihankkeen tai -hankkeita
● Olemme tutkineet käyttöönoton mahdollisuuksia
 ● Emme ole

Tehtäviin räätälöidyt työkalut

Yrityksiltä kysyttiin myös erilaisten tekoälytyökalujen käyttöönotosta organisaation tasolla. Yleiskäyttöisiä työkaluja, kuten ChatGPT tai Copilot, raportoi ottaneensa pysyvästi käyttöön 63 prosenttia tai testanneensa pilottihankkeissa 27 prosenttia – yhteensä siis yli 90 prosenttia yrityksistä. Toisaalta tiettyihin tehtäviin räätälöityjä tekoälytyökaluja raportoi ottaneensa pysyvästi käyttöön 37 prosenttia yrityksistä. Erot toimialojen välillä ovat kuitenkin huomattavat. Selvästi eniten räätälöityjä työkaluja ovat ottaneet käyttöönsä teknologiapalvelualan (75 prosenttia) sekä kuluttajapalvelualan (67 prosenttia) yritykset. Selvästi vähiten näitä ovat ottaneet käyttöön rahoitus- ja vakuutusalan yritykset.

Lopuksi kysyttiin, mihin funktioihin tekoälytyökalujen kehitys ja käyttöönotto on yrityksessä keskittynyt sekä kuinka paljon hyötyjä työkaluista on saatu suhteessa kustannuksiin ja investointeihin. Kummassakin kysymyksessä vastausten kärkipäähän sijoittuivat asiakaspalvelu, markkinointiviestintä, palvelutuotanto ja myynti. Häntäpäähän puolestaan sijoittuivat rahoitus, fyysinen tuotanto/valmistus, hankinta sekä yllättävästi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminta ja logistiikka. Lupaavaa tulevaisuuden kasvun kannalta on se, että suomalaiset suuryritykset ovat kerrankin ottamassa käyttöön uusia työkaluja ensisijaisesti asiakas- ja markkinarajapinnan funktioissa perinteisen tuotannon ja valmistuksen painottamisen sijaan.

Lähde: OECD (2025). *Emerging Divides in the Transition to Artificial Intelligence* (OECD Regional Development Papers No. 147). Paris: OECD Publishing.

Kasvun ilmapiiri

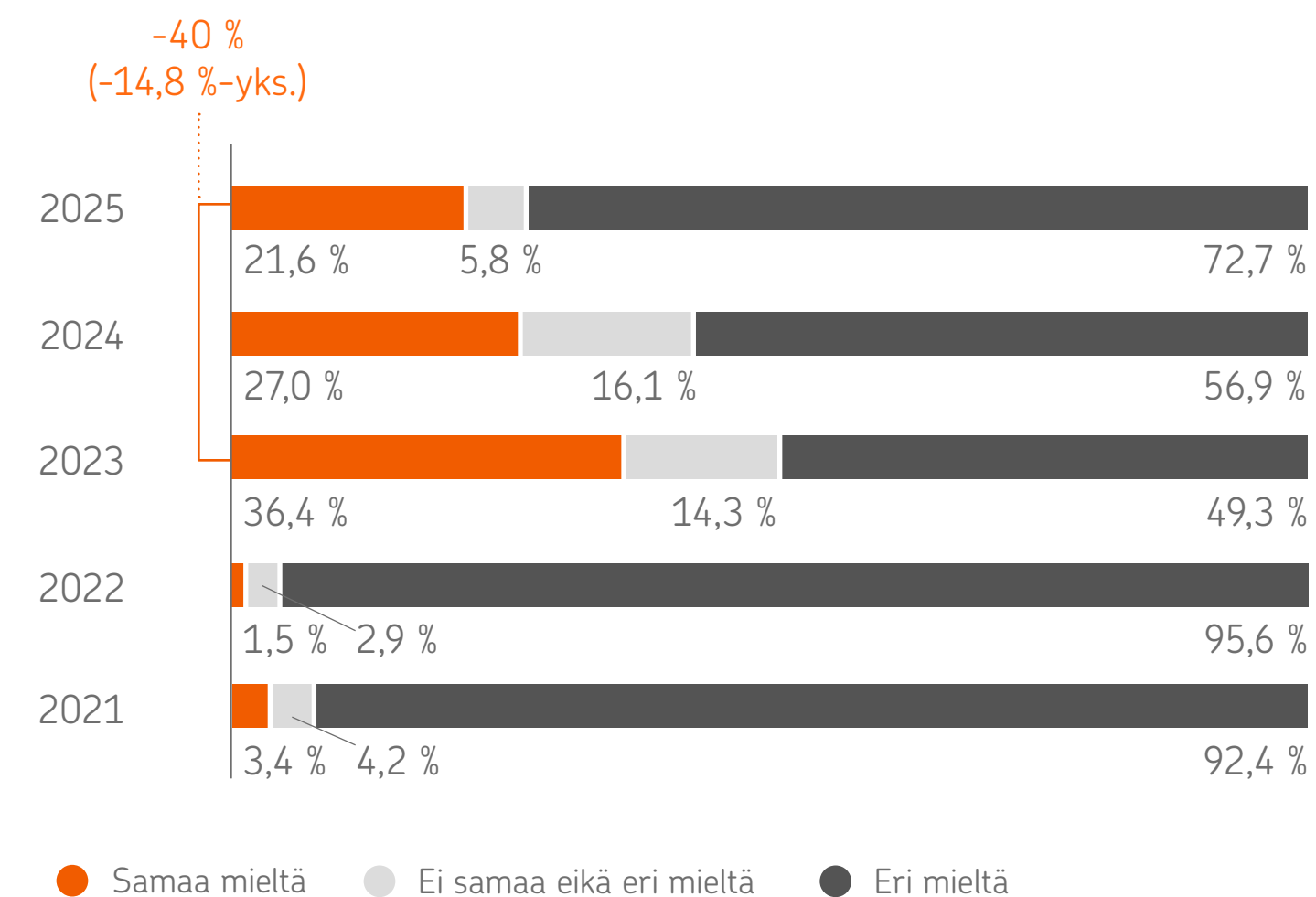
Virastojen prosesseja ja hallituksen politiikkaa epäillään

Julkishallintoon liittyvissä epävarmuustekijöissä eroteltiin tänä vuonna toista kertaa Suomen poliittista johtamista koskevat epävarmuustekijät ja virastojen prosesseja koskevat epävarmuustekijät. Virastojen päätöksentekoa pidetään yleensä rakenteellisesti vakaana ja menettelyiltään ennakoitavana. Siihen nähden on jokseenkin yllättävää, että suuryritykset kokevat virastojen ja virkamiesten päätöksentekoon ja prosesseihin (71 prosenttia) liittyvän jopa enemmän epävarmuutta kuin Suomen poliittiseen johtamiseen (68 prosenttia).

Myös niiden suuryritysten määrä, jotka eivät koe näitä asioita epävarmuustekijöiksi, on selvästi alhaisempi poliittisen johtamisen kohdalla (16 prosenttia) kuin virastojen ja virkamiesten kohdalla (7 prosenttia). Tulokset ovat samansuuntaisia kuin edellisvuonna ja osoittavat, että virastojen päätöksenteon takkuisuus ja heikko ennustettavuus ovat vielä suurempia ongelmia kuin poliittisen johtamisen ailahtelevaisuus. Raportin ”Kasvu ja kansainvälisyys” -osassa virastojen ja viranomaisten prosessien

Usko julkisen talouden tasapainottumiseen on laskenut 40 prosenttia

Julkinen talous etenee kohti tasapainoa.

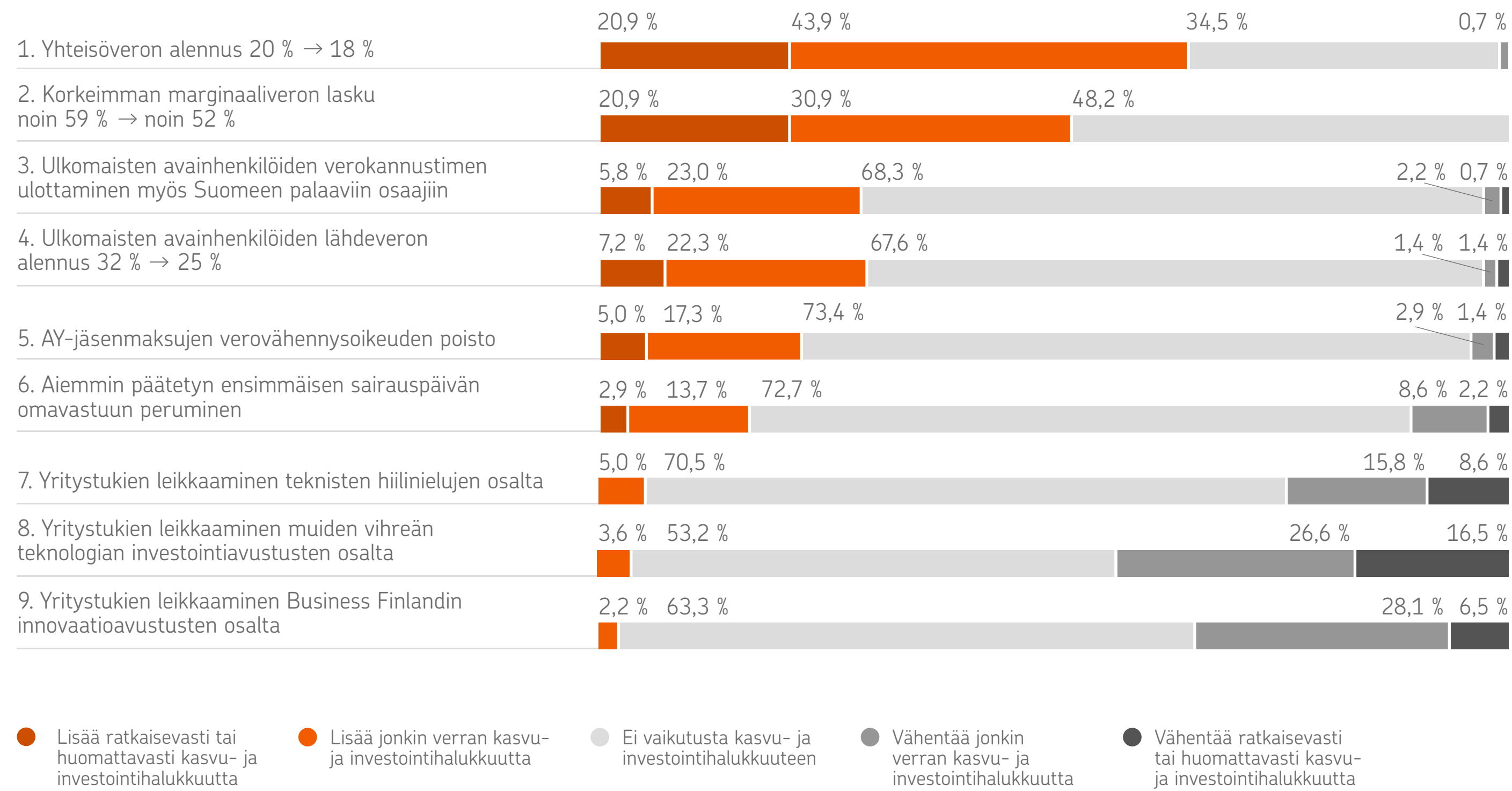
”

Virastojen ja virkamiesten päätöksenteon takkuisuus on vielä suurempi ongelma kasvun kannalta kuin hallituksen politiikan ailahtelevaisuus.

Professori Jaakko Aspara
Suuryritystutkimuksen johtaja, NIBS

Hallituksen kasvutoimenpiteet ovat positiivisia, mutta eivät riittäviä

Lisäävätkö vai vähentävätkö seuraavat linjaukset yrityksenne kasvu- ja investointihalukkuutta?

sujuvoittaminen nousee suuryritysten mukaan keskeisimmäksi Suomen kansainvälistä kilpailukykyä vahvistavaksi tekijäksi. Tuloksemme vahvistavat havainnon, että virastojen toiminnan sujuvoittaminen näyttäytyy yrityksille laaja-alaisesti teemana, jonka kehittäminen olisi hyvin keskeistä toimintaympäristön ennakoitavuuden ja kilpailukyvyyn vahvistamisessa.

Myös hallituksen poliittisessa johtamisessa nähdään haasteita. Yksi selvimmistä koskee julkisen talouden tilaa. Siinä missä Petteri Orpon hallituksen aloittaessa 36 prosenttia suuryrityksistä uskoi, että julkinen talous etenee kohti tasapainoa, nyt näin uskoo enää 22 prosenttia. Toki eroa on vielä paljon **Sanna Marinin** hallituskauteen, jolloin alle viisi prosenttia suuryrityksistä uskoi julkisen talouden olevan matkalla parempaan suuntaan. Silti näyttää selvältä, että suuryrityksiltä on nyt karissut usko myös Orpon hallituksen kykyyn tosiasiallisesti parantaa julkisen talouden tilaa.

Tämän vuoden Suuryritystutkimuksessa tiedusteltiin myös mielipiteitä niistä talouskasvua vauhdittavista toimita, joista hallitus päätti vuoden 2025 aikana kehys- ja budjettiriihissään. Eniten mediahuomiota toimenpiteistä ovat saaneet yritysten yhteisöveron lasku 20 prosentista 18 prosenttiin sekä palkan- saajien korkeimpien marginaaliverojen lasku 59 prosentista 52 prosenttiin. Myös suuryritystutkimuksen vastaajien mielestä nämä kaksi toimenpidettä ovat vaikuttavimmat hallituksen päättämistä kasvutoi-

”

Liian vähän, liian myöhään? Yritysjohdajat eivät järin innostu pienestä alennuksesta yhteisöveroon. Mutta onneksi työn verotuksen keveneminen voi vähän auttaa kuluttajien tunnelmia ja sitä kautta edistää talouskasvua.

Emilia Kullas

Johtaja, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA

menpiteistä. Noin 60 prosenttia arvioi yhteisöveron laskun ja noin 50 prosenttia marginaaliverojen laskun lisäävän yrityksen kasvu- ja investointihalukkuutta ainakin jonkin verran.

On kuitenkin huomattava, että alle viidesosa suuryrityksistä katsoo näiden kahden toimenpiteen lisäävän huomattavasti kasvu- ja investointihalukkuutta, ja alle 5 prosenttia arvioi niiden lisäävän sitä ratkaisevasti. Suuryritysten näkökulmasta nämäkään hallituksen toimenpiteet eivät siis vaikuta olevan riittävän isoja, jotta ne merkittävästi lisäävät kasvu- ja investointihalukkuutta.

Muilla kehys- ja budjettiriihissä päätetyillä kasvutoimenpiteillä suuryritykset näkevät olevan

vielä vähemmän vaikutusta. Esimerkiksi vain reilu neljännes vastaajista katsoo, että ulkomaisten avainhenkilöiden lähdeveron alennus lisää yritysten kasvu- ja investointihalukkuutta edes jonkin verran.

Syksyn 2025 budjettiriihessä hallitus teki myös päätöksiä, joilla voi olla negatiivista vaikutusta yritysten kasvu- ja investointihalukkuuteen. Näistä päätöksistä erityisesti vihreän teknologian investointiavustuksista leikkaamisen nähdään vähentävän kasvu- ja investointihalukkuutta. Noin neljäsosa sanoo, että kyseiset leikkaukset vähentävät jonkin verran kasvu- ja investointihalukkuutta, ja 17 prosenttia kokee negatiivisen vaikutuksen olevan huomattava tai jopa ratkaiseva.

Suuryritystutkimus kysyi edellisen vuoden tapaan näkemyksiä myös hallituksen maahanmuuttopolitiikasta. Uutena kysymyksenä kysyttiin nyt, mikä on maahanmuuton rooli Suomen BKT:n kasvussa. Tulos on selkeä: 85 prosenttia vastaajista on joko samaa mieltä tai täysin samaa mieltä siitä, että maahan-

muuton lisääminen olisi keskeistä Suomen BKT:n kasvun kannalta. Samalla ainoastaan noin kolmasosa on sitä mieltä, että nykyhallituksen maahanmuuttopolitiikka ei vaikeuta yrityksen tarvitsemien työntekijöiden rekrytointia ulkomailta.

”

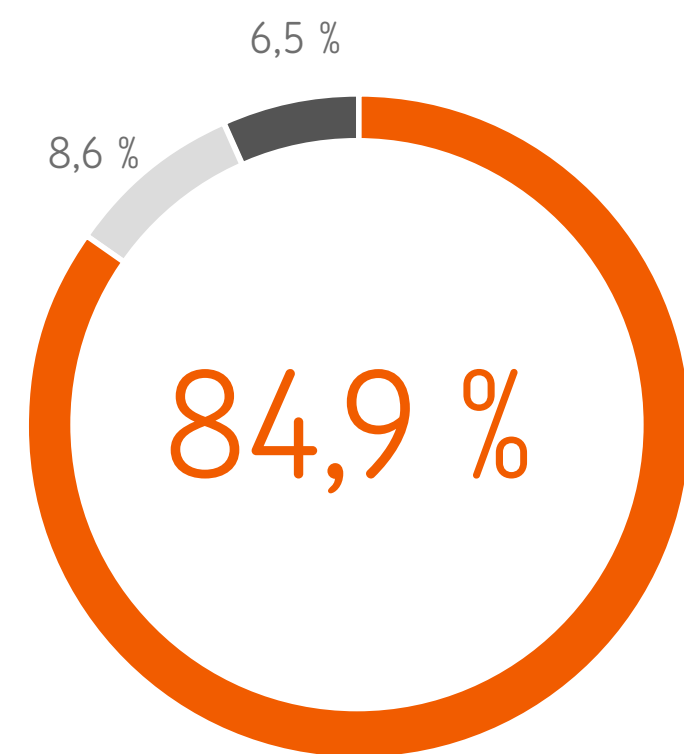
Suomi tarvitsee työperäistä maahanmuuttoa menestyäkseen hyvinvointivaltiona, ja yritykset tarvitsevat osaajia pärjätäkseen globaalissa kilpailussa. Työperäisen maahanmuuton digitaalisella palvelupolulla olisi toteutuessaan merkittävä positiivinen vaikutus osaajahoukutteluun.

Ilkka Paananen
Perustaja ja toimitusjohtaja, Supercell

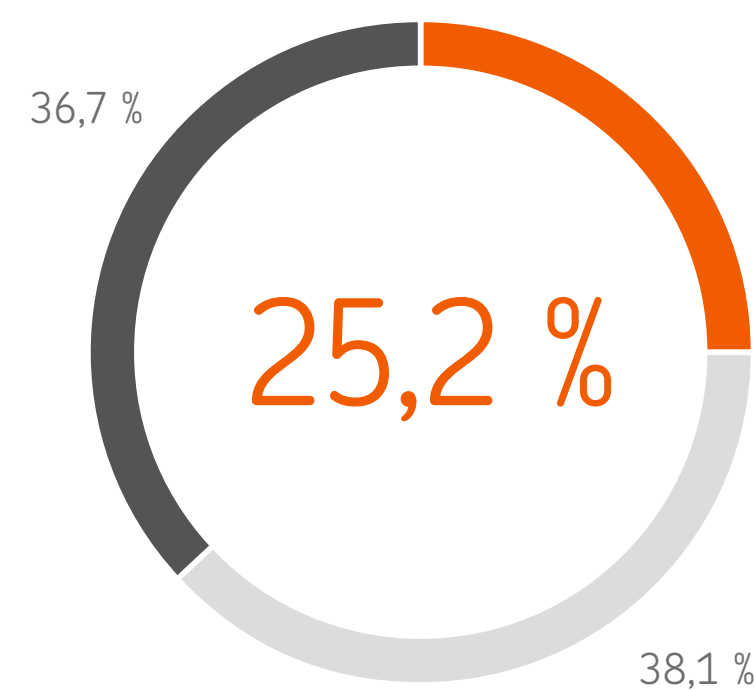
Vaikuttaakin siltä, että suuryritykset ovat enemmän kuin valmiita sekä lisäämään maahanmuuttoa yleisesti että rekrytoimaan työntekijöitä ulkomailta. Näkemystä tukee se, että nyt jo lähes 50 prosenttia suuryrityksistä toteaa, että niillä olisi tarjolla runsaasti työtehtäviä, joissa ei tarvitse osata suomen kieltä.

Maahanmuutto on erittäin tärkeää Suomen BKT-kasvulle

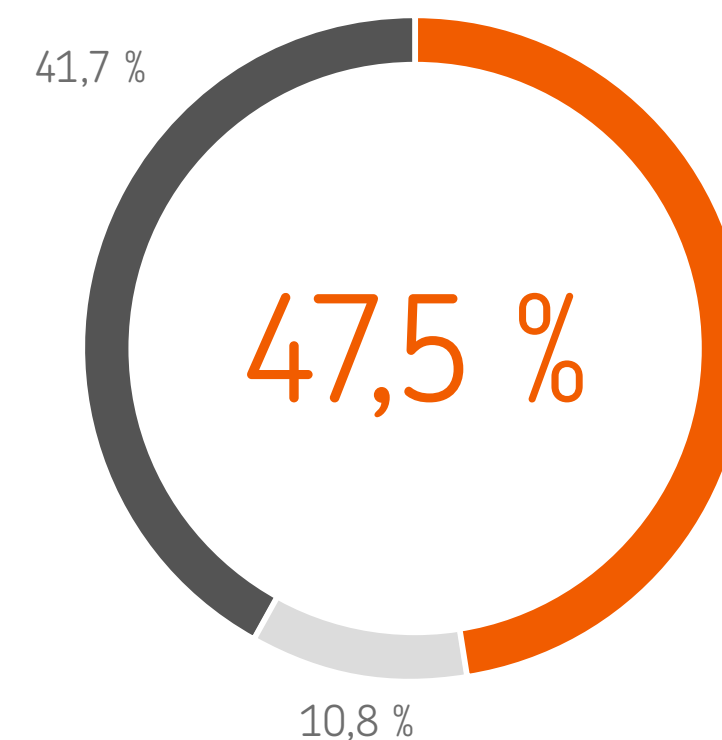
Maahanmuuton lisääminen olisi keskeistä Suomen BKT:n kasvun kannalta.

Nykyisen hallituksen maahanmuuttopolitiikka vaikeuttaa huomattavasti yrityksemme tarvitsemien työntekijöiden rekrytointia ulkomailta.

Yrityksessämme on runsaasti työtehtäviä, joissa työntekijän ei tarvitse osata suomen kieltä.

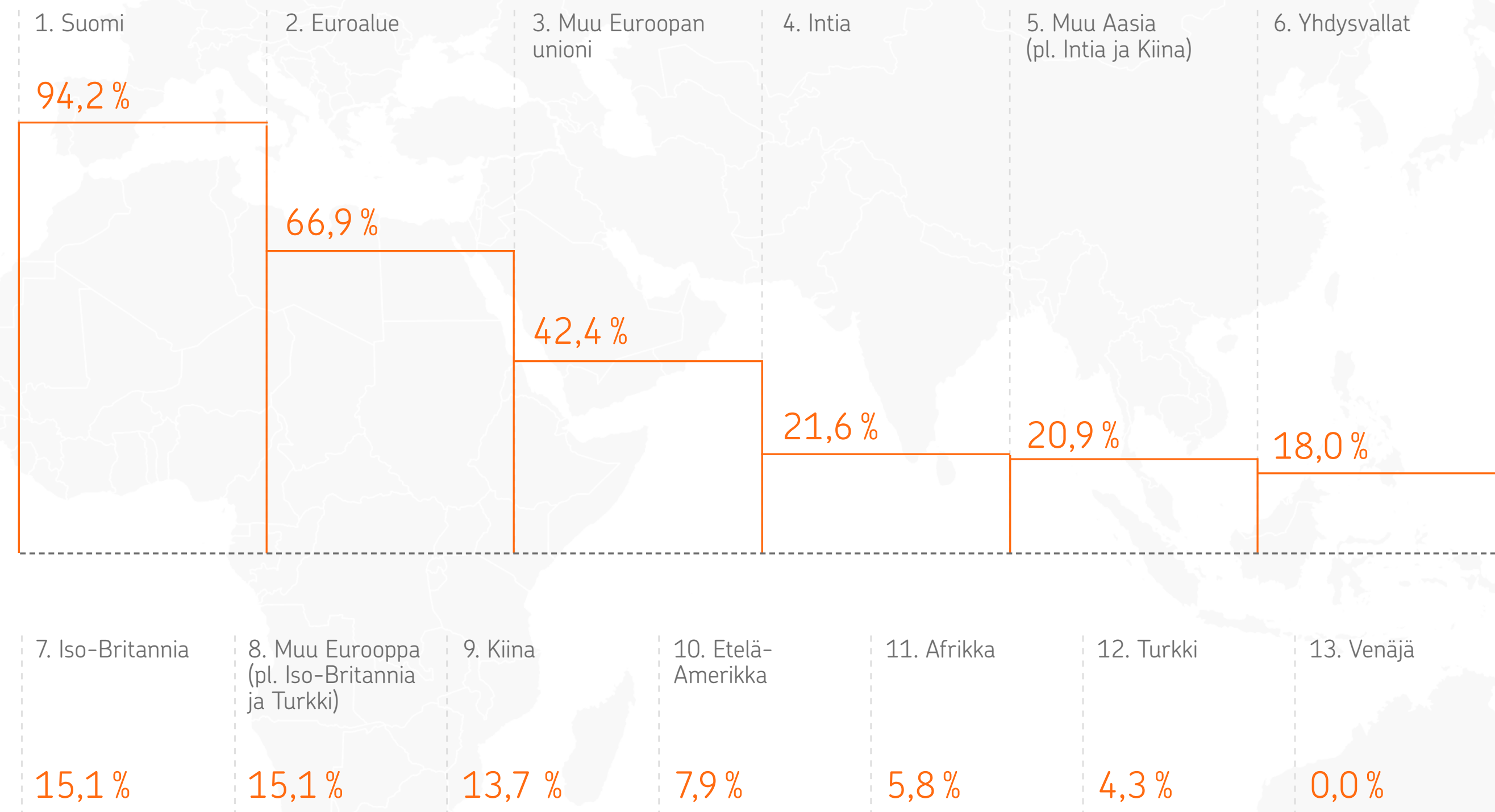
● Samaa mieltä ● Ei samaa eikä eri mieltä ● Eri mieltä

Peräti 94 prosenttia suuryrityksistä aikoo rekrytoida uusia työntekijöitä Suomesta, mikä tekee kotimaasta selvästi tärkeimmän rekrytointialueen. Suuryritykset aikovat rekrytoida tulevaisuudessa työntekijöitä myös erityisesti EU:n alueelta. Rekrytointimaissa ja -alueissa korostuvat lisäksi Intia, muut Aasian maat kuin Kiina tai Intia sekä Yhdysvallat. Venäjä on edelleen täysin suljettu pois rekrytointialueiden joukosta.

Teollisuusalalla toimivista suuryrityksistä jopa 75 prosenttia aikoo rekrytoida työntekijöitä euroalueelta, ja ne suuntaavat rekrytointejaan keskimääräistä useammin myös Yhdysvaltoihin (38 prosenttia) ja Intiaan (34 prosenttia). Kaupan alan yrityksissä rekrytointisuunnitelmat keskittyvät selvästi Suomeen (100 prosenttia), mutta hieman yli puolet (52 prosenttia) aikoo palkata myös euroalueelta. Lisäksi miltei joka neljäs (24 prosenttia) kaupan alan suuryritys suunnittelee rekrytointeja Intian ja Kiinan ulkopuolisesta Aasiasta. Teknologiapalvelualoilla rekrytoinnit suuntautuvat Suomen (81 prosenttia) ja EU-alueen (81 prosenttia) lisäksi erityisesti Intiaan (56 prosenttia) ja Yhdysvaltoihin (44 prosenttia). Sen sijaan muut palvelualat, kuten rahoitus- ja vakuutussektori, rekrytoivat erittäin Suomi-painotteisesti, ja vain harva suunnittelee palkkaavansa työntekijöitä Euroopan ulkopuolelta.

Rekrytointi painottuu Suomeen ja Eurooppaan

Aikooko yrityksenne rekrytoida lähivuosina uusia työntekijöitä (perustason työntekijöitä ja/tai erityisosaajia) seuraavista maista tai seuraavilta alueilta?

Kasvu ja kansainvälisyys

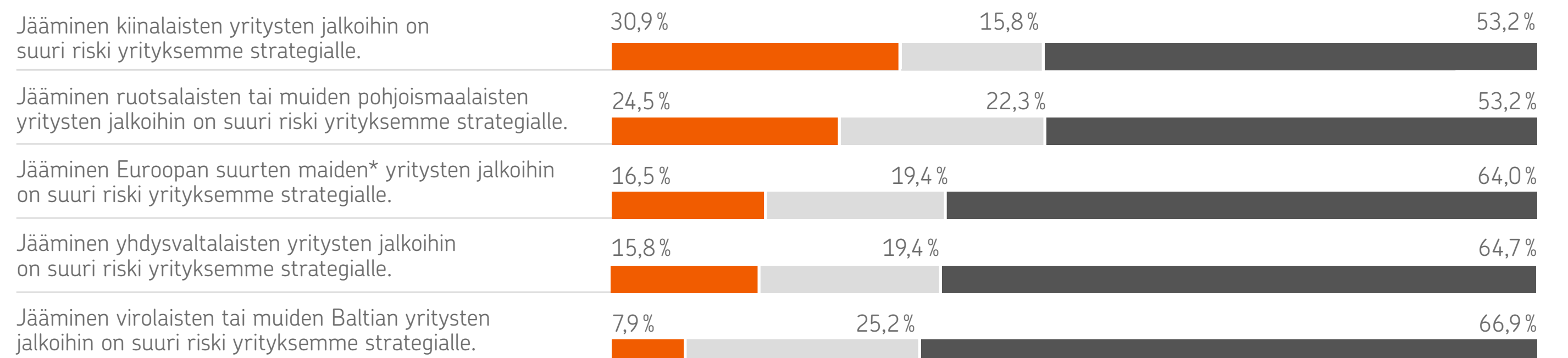
Globaalissa kilpailussa valtiolta ei kaivata isompia yritystukia vaan sujuvampaa sääntelyä

Tämän vuoden Suuryritystutkimuksessa ei kysytty geopolitiikasta vain kysymisen vuoksi, vaan kysymyksissä oli tiiviisti mukana kansainvälisen kilpailukyvyn näkökulma. Tilannekuvan saamiseksi kysyttiin ensin, näkevätkö suomalaiset suuryritykset riskinä ulkomaisten yritysten jalkoihin jäämisen. Selvästi yleisimmin riskiksi suuryritykset näkevät edelleen kiinalaiset yritykset. Kuten vuotta aiemmin, noin kolmasosa pitää kiinalaisten yritysten jalkoihin jäämistä suurena riskinä yrityksen strategialle. Toiseksi yleisimmin riskiksi nähdään – hieman yllättäenkin – ruotsalaiset ja muut pohjoismaalaiset yritykset, joiden jalkoihin jäämistä pitää suurena riskinä noin neljäsosa.

Selvästi harvempi pitää riskinä Euroopan suurten maiden, kuten Saksan, Ranskan tai Italian (17 prosenttia) sekä yhdysvaltalaisen (16 prosenttia) yritysten jalkoihin jäämistä. Kaikkein pienimpänä

Uhkaavimmat kilpailijat tulevat Kiinasta ja Pohjoismaista

Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa?

* Saksan, Ranskan, ja Italian

● Samaa mieltä ● Ei samaa eikä eri mieltä ● Eri mieltä

”

Deglobalisaatio ja geopoliittiset riskit ohjaavat teollisuutta rakentamaan vahvempia, paikallisia toimitusketjuja, mikä korostaa innovaatioiden ja resilienssin tarvetta. Meidän on varmistettava, että suomalainen osaaminen säilyttää kilpailukykynsä tässä muuttuvassa globaalissa kentässä.

Sami Takaluoma
Toimitusjohtaja, Metso

kilpailuriskinä pidetään Viron ja muiden Baltian maiden yrityksiä: vain 8 prosenttia kokee näiden jalkoihin jäämisen riskiksi. Tässä kohdin voi kysyä, luottavatko suomalaiset suuryritykset jopa liiaksi omaan strategiaansa ja kilpailukykyynsä. Tämä on huomionarvoista erityisesti siksi, että Baltiasta on lähtöisin monia suuryrityksiä kasvaneita yksisarvisia, kuten Microsoftin myöhemmin ostama Skype, kyytipalvelu Bolt, finanssipalveluyritys Transferwise ja second hand -alusta Vinted.

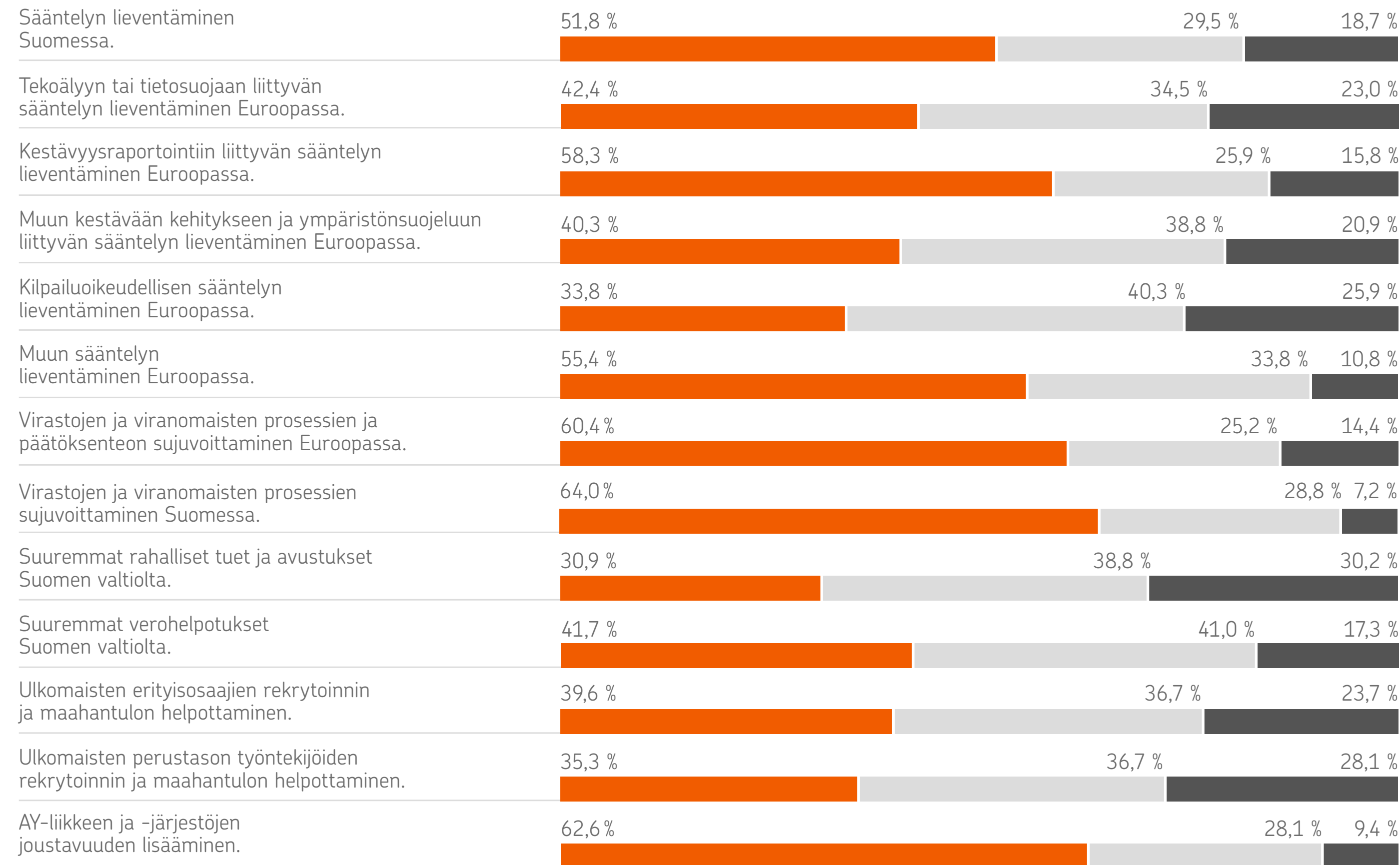
Suuryrityksiltä kysyttiin edellisvuoden tapaan myös tekijöistä, jotka auttaisivat varmistamaan, että yritys ei jäisi erityisesti kiinalaisten tai yhdysvaltalaisen

yritysten jalkoihin. Kysymyksessä listatut tekijät koskivat pääasiassa valtion ja ympäröivän yhteiskunnan yrityksille tarjoamia apukeinoja.

Erityisen kiinnostava tuloksissa on viimeiselle sijalle jäänyt keino: ”suuremmat rahalliset tuet ja avustukset Suomen valtiolta”. Vain alle kolmannes vastaajista näkee, että valtion suuremmat rahalliset tuet auttaisivat merkittävästi niiden kilpailukykyä. Tämä haastaa yhteiskunnallisessa keskustelussa vallitsevaa käsitystä, että suuryritykset vaativat jatkuvasti lisää suoraa tukea valtiolta. Samoin suurempia verohelpoituksia kaippaa selvästi alle puolet.

Virastojen prosessien sujuvoittaminen olisi tärkein apu kansainväliselle kilpailukyvyllä

Missä määrin seuraavat tekijät auttaisivat yritystänne varmistamaan, ettei se jää kiinalaisten tai yhdysvaltalaisen yritysten ”jalkoihin”?

● Auttaisi paljon tai ratkaisevasti ● Auttaisi kohtalaisesti ● Ei auttaisi lainkaan tai auttaisi vähän

Mitä apukeinoja suuryritykset sitten kaipaavat valtiolta ja yhteiskunnalta? Kuten edellisenäkin vuonna, listan kärkeeseen nousi ”virastojen ja viranomaisten prosessien sujuvoittaminen Suomessa”. 64 prosenttia vastaajista näkisi tämän ”auttavan paljon” tai ”ratkaisevasti” kilpailukyvyyn varmistamisessa (ks. myös tämän raportin ”Kasvun ilmapiiri” -osassa esitetyt tulokset virastojen prosesseista). Lähes yhtä tärkeäksi apukeinoksi (63 prosenttia) suuryritykset näkevät ammattiyhdistysliikkeen joustavuuden lisäämisen eli käytännössä työmarkkinan joustavoittamisen.

Seuraavana listalla tulevat säätelyn vähentämiseen liittyvät apukeinot. Suuryritykset kiinnittävät huomiota ensisijaisesti EU-tasoiseen säätelyyn. Kestävyyseraportointiin liittyvän säätelyn lieventämisen koettaisiin auttavan eniten. Tämän arvioi auttavan lähes 60 prosenttia vastaajista. On hyvä huomata, että on kyse nimenomaan raportointivelvoitteista. Selvästi harvalukuisempi joukko vastaajista, noin 40 prosenttia, näkisi itse kestäväan kehitykseen ja ympäristönsuojeluun liittyvän säätelyn lieventämisen auttavan kilpailukykyä.

Muiksi säätelyyn liittyviksi apukeinoiksi suuryritykset näkevät tekoälyyn ja tietosuojaan liittyvän säätelyn lieventämisen (42 prosenttia) sekä kilpailuoikeudellisen säätelyn lieventämisen (34 prosenttia) Euroopassa. Lukema on yllättävän alhainen, sillä suomalaisillakin suuryrityksillä on ajoittain ollut haasteita suunnitella fuusioita ja yritysostoja EU:n kilpailuviranomaisten tiukan asenteen takia. Tästä esimerkkejä ovat muun muassa Konecranes ja Cargotec tai Nokia ja Ericsson.

Myös ulkomaisten työntekijöiden rekrytoinnin ja maahantulon helpottamisen nähdään olevan edelleen merkittävä apukeino kilpailukyvyille. Vaikka tämä on listalla alempana kuin monet muut edellä mainitut keinot, silti noin 40 prosenttia suuryrityksistä katsoo, että ulkomaisten erityisosaajien (40 prosenttia) sekä perustason työntekijöiden (35 prosenttia) maahantulon helpottaminen auttaisi paljon tai ratkaisevasti niiden kilpailukykyä – ja jopa 70–80 prosenttia katsoo näiden keinojen auttavan ainakin kohtalaisesti.

Yli

70 %

suuryrityksistä katsoo, että ulkomaisten työntekijöiden maahantulon helpottaminen auttaisi niiden kilpailukykyä

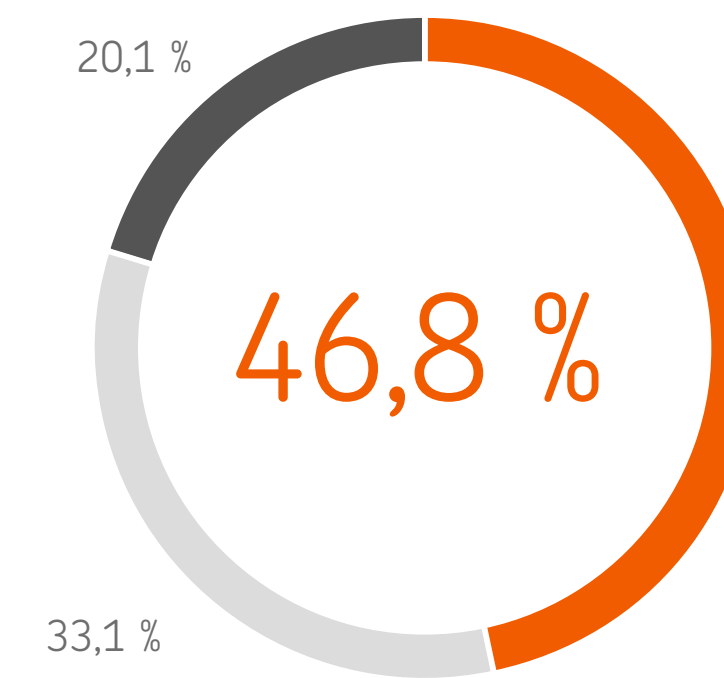
Geopolitiikan saralta tämänvuotisessa Suuryritystutkimuksessa kysyttiin myös Yhdysvaltojen presidentin **Donald Trumpin** hallinnon ja Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

Lähes puolet (47 prosenttia) suuryrityksistä katsoo Trumpin hallinnon vaikeuttaneen liiketoimintaansa. Noin 14 prosenttia katsoo, että hallinto on luonut yrityksille liiketoimintamahdollisuuksia. Tämä on ymmärrettävää, kun ottaa huomioon lisätulleista ja heikosta dollarista kärsivien suomalaisten vientiyriyten liiketoiminnan luonteen. Toisaalta liiketoimintamahdollisuuksia näkevien yritysten alhainen määrä herättää kysymyksen, onko kaikki kivet tältä osin käännetty.

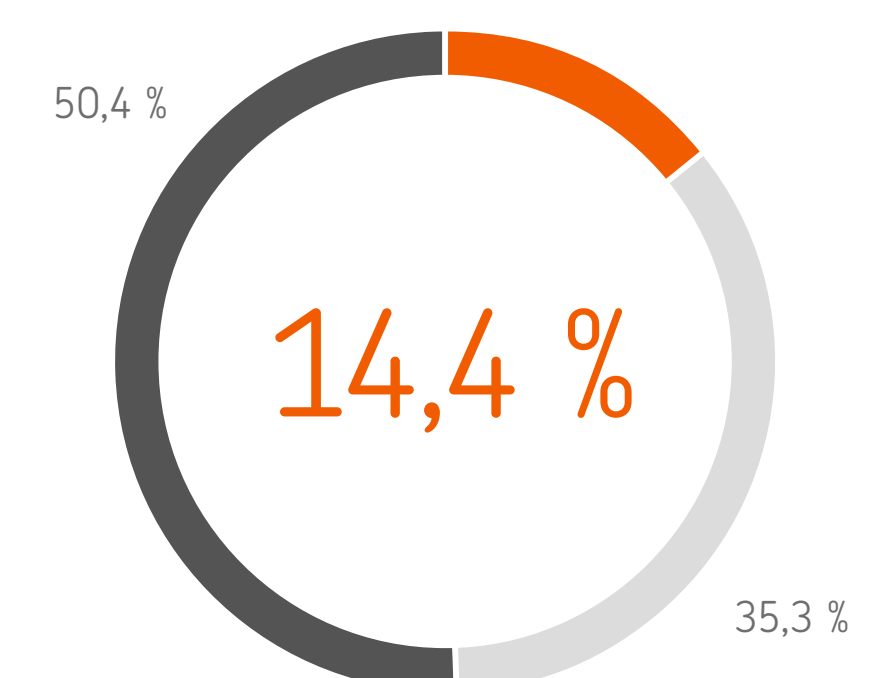
Toisaalta lähes puolet (48 prosenttia) katsoo Suomen Nato-jäsenyyden avanneen uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tässä on nähty merkittävää positiivista kehitystä sen jälkeen, kun Suomi liittyi Natoon vuonna 2023. Tuolloin alle kolmannes (32 prosenttia) vastaajista näki Naton avanneen uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Trumpin hallinto hankaloittaa liiketoimintaa, mutta luo myös mahdollisuuksia

Trumpin hallinto on vaikeuttanut liiketoimintaamme.

Trumpin hallinto on luonut meille liiketoimintamahdollisuuksia.

● Samaa mieltä ● Ei samaa eikä eri mieltä ● Eri mieltä

Tämänvuotisessa tutkimuksessa kysyttiin ensi kertaa, ovatko suuryritykset jo alkaneet kartoittaa erilaisia liiketoimintamahdollisuuksia Ukrainassa ja Venäjällä sodan loppumisen varalta.

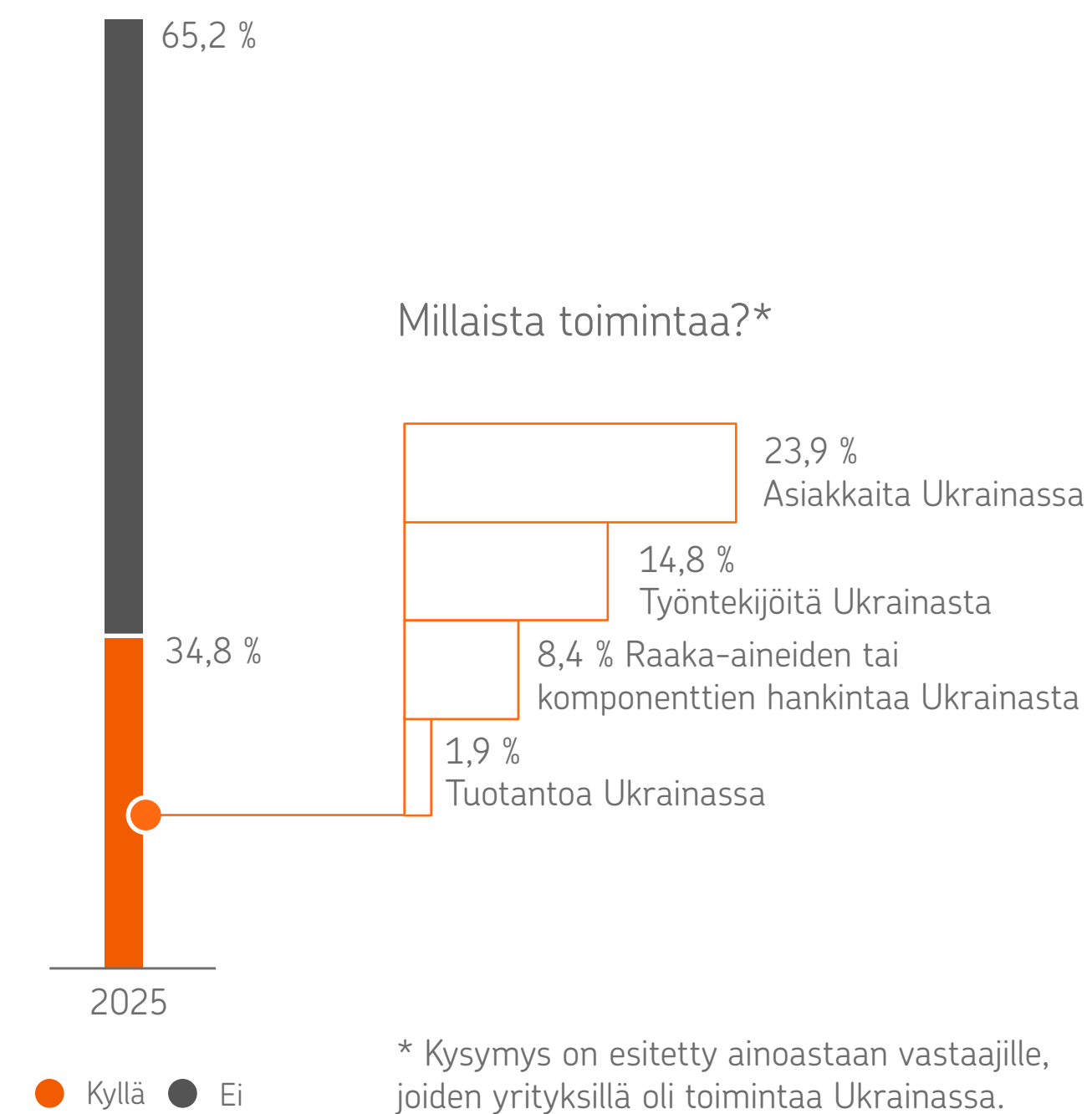
Taustakysymyksellä selvitettiin, oliko yrityksillä toimintaa Ukrainassa ja Venäjällä ennen sotaa. Ei ole yllättävää, että lähes puolella (46 prosenttia) oli Venäjällä toimintaa, mutta Ukrainan korkea osuus on yllättävämpi. Jopa 35 prosenttia vastaajista kertoo toimineensa jollain tavalla Ukrainassa ennen sotaa, pääasiassa asiakasrajapinnassa (24 prosenttia) tai työntekijöiden rekrytoinnissa (15 prosenttia).

Liiketoimintamahdollisuuksien osalta noin kolmasosa (32 prosenttia) vastaajista sanoo kartoittaneensa asiakas- ja markkinamahdollisuuksia Ukrainassa sodan päättymisen varalta. Muita mahdollisuuksia kartoittaneita on vähemmän: noin neljäsosa (23 prosenttia) kertoo kartoittaneensa mahdollisuuksia rekrytoida työntekijöitä Ukrainasta, noin viidesosa (18 prosenttia) mahdollisuuksia hankkia raaka-aineita tai komponentteja ja noin joka yhdeksäs (12 prosenttia) mahdollisuuksia sijoittaa tuotantoa Ukrainaan.

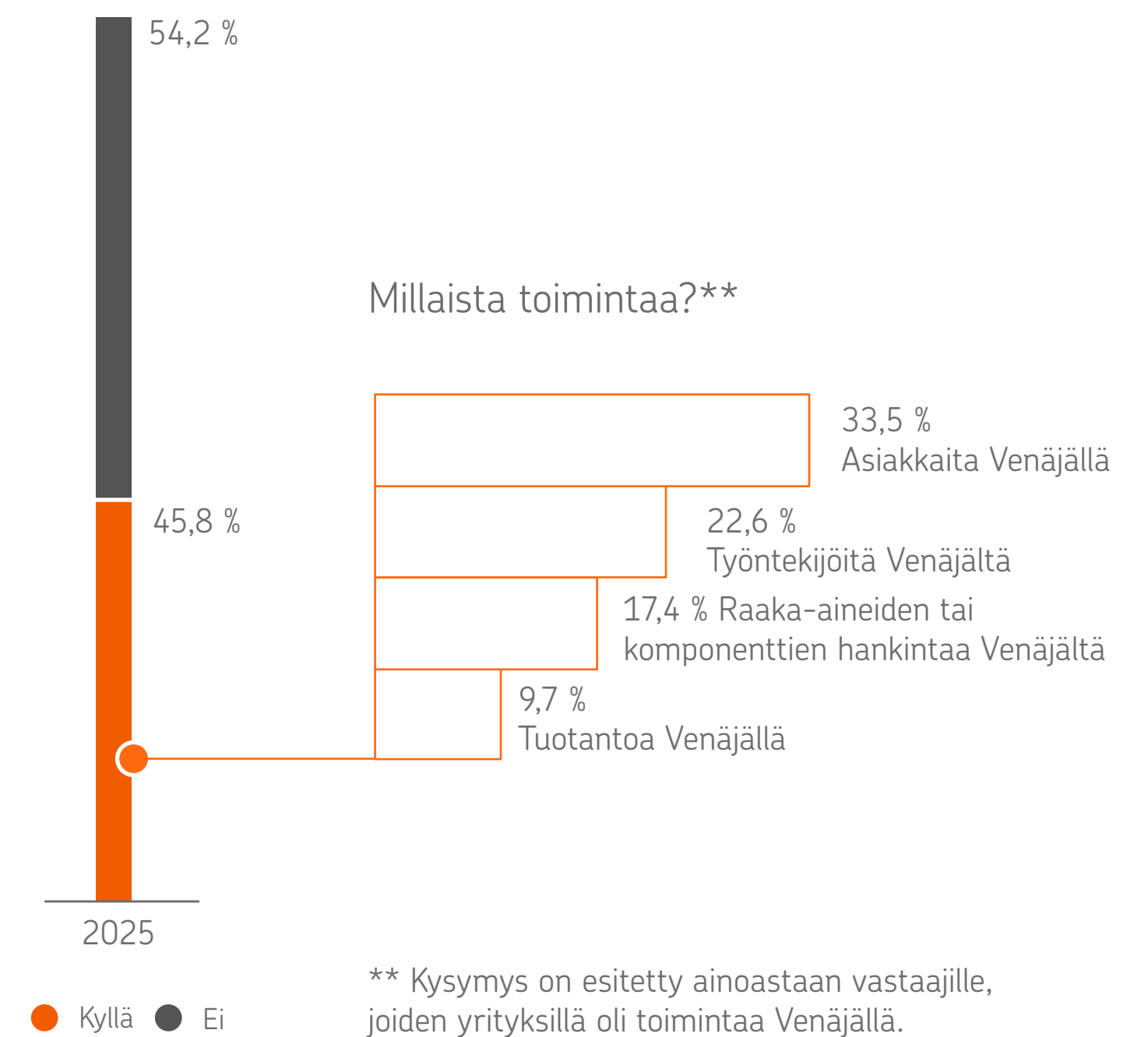
Venäjään liittyviä mahdollisuuksia ei sen sijaan kerro kartoittaneensa edes joka kymmenes. On toki mahdollista, että kartoitusta on tehty, mutta sitä ei haluta tuoda esiin tässä. Joka tapauksessa voitaneen varmuudella sanoa, että Venäjän mahdollisuuksia kartoittaneita yrityksiä on vähemmän kuin Ukrainan.

Yli kolmanneksella suuryrityksistä oli toimintaa Ukrainassa ja lähes puolella myös Venäjällä ennen hyökkäyssodan alkua

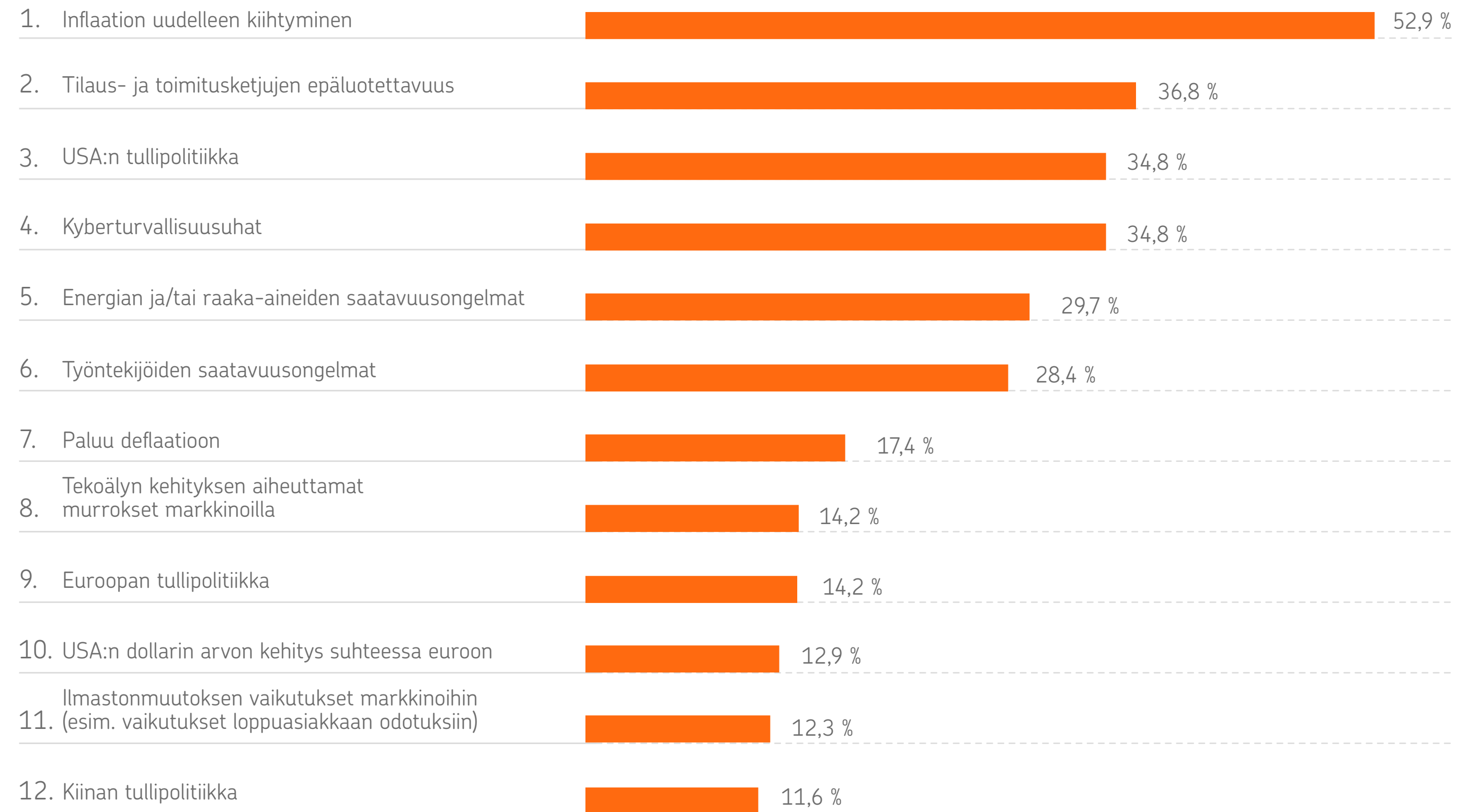
Ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan vuonna 2022, oliko yrityksellänne toimintaa Ukrainassa?

Ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan vuonna 2022, oliko yrityksellänne toimintaa Venäjällä?

Inflaation kiihtyminen on yhä suuryritysten ykkösriski

● %-osuus: Kuinka usein tekijä valitaan kolmen eniten haavoittuvuuksia tai riskejä luovan joukkoon

Suuryritystutkimuksessa pyydettiin tänäkin vuonna vastaajia tunnistamaan oman liiketoimintansa suurimmat haavoittuvuudet. Johtajille esiteltiin kaksitoista ajankohtaista riskitekijää, joista heidän tuli valita kolme, jotka muodostavat eniten haavoittuvuuksia tai riskejä heidän yritykselleen. Kyse oli makrotaloudellisista, geopoliittisista, toimitusketjuihin ja operatiivisiin toimintoihin ja työvoimaan liittyvistä sekä teknologiaan ja ympäristöön perustuvista haavoittuvuus- ja riskitekijöistä.

Inflaation uudelleen kiihtyminen on edelleen suuryritysten suurin huolenaihe, ja sen valitsi kolmen merkittävimmän riskin joukkoon 53 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi merkittävimmiksi riskeiksi nousevat tilaus- ja toimitusketjujen epäluotettavuus (37 prosenttia), USA:n tullipolitiikka (35 prosenttia) ja kyberturvallisuusuhat (35 prosenttia). Listan alapäähän sijoittuvat joukko yksittäisiä makrotaloudellisia, geopoliittisia ja ympäristöperusteisia tekijöitä: USA:n dollarin arvon kehitys suhteessa euroon (13 prosenttia), ilmastonmuutoksen markkinavaikutukset (12 prosenttia) sekä Euroopan (14 prosenttia) ja Kiinan (12 prosenttia) tullipolitiikka.

Vastuullisuus

Raportointitaakka vie yhä resursseja vastuullisuustoimenpiteistä

EU on parhaillaan lieventämässä vastuullisuusraportointiin liittyviä vaatimuksia niin sanotun Omnibus-paketin myötä. Jatkossa esimerkiksi kestävyysraportointidirektiiviä (engl. Corporate Sustainability Reporting Directive eli CSRD) sovelletaan lähinnä suurimpiin yrityksiin, joilla on vähintään 1 000 työntekijää ja 450 miljoonan euron liikevaihto. Siten noin puolet Suomen 250 suurimmasta yrityksestä saattaa välttyä tiukemmilta kestävyysraportointivaatimuksilta. Myös suurempiin suuryrityksiin kohdistuvia raportointivaatimuksia aiotaan lieventää yksinkertaistamalla kestävyysraportointistandardeja (engl. European Sustainability Reporting Standards eli ESRS) ja vähentämällä niiden edellyttämiä datapisteitä.

Raportointivaatimusten lievenemisestä huolimatta noin puolet (46 prosenttia) vastanneista yrityksistä kokee edelleen raportoinnin vievän niin paljon resursseja, että se vähentää panostuksia varsinaisiin vastuullisuustoimenpiteisiin. Itse asiassa tämä osuus

on vain kasvanut edellisvuodesta (36 prosenttia) huolimatta siitä, että EU:n raportointisääntelyn lieventämisestä on uutisoitu laajasti mediassa. Tämä osoittaa, että suuryritykset eivät luota siihen, että Omnibus-paketti merkittävästi keventäisi niihin kohdistuvia vaatimuksia. Samaa varauksellista suhtautumista heijastaa myös se, että enää puolet (46 prosenttia) arvioi, että uudet raportointivaatimukset ovat tukeneet yrityksen toiminnan kehittämistä vastuullisempaan suuntaan. Edellisvuonna näin ajatelleiden yritysten osuus oli yli kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi (58 prosenttia).

Voimistuvan sääntelyaallon vaikutukset näkyvät selvästi alihankintaketjuihin kohdistuvana muutos-paineena. Vastuullisuusveloitteiden kiristyessä 40 prosenttia suuryrityksistä ennakoi joutuvansa vaihtamaan alihankkijoita tai toimittajia lähitulevaisuudessa. Osuus on pysynyt korkealla jo useita vuosia.

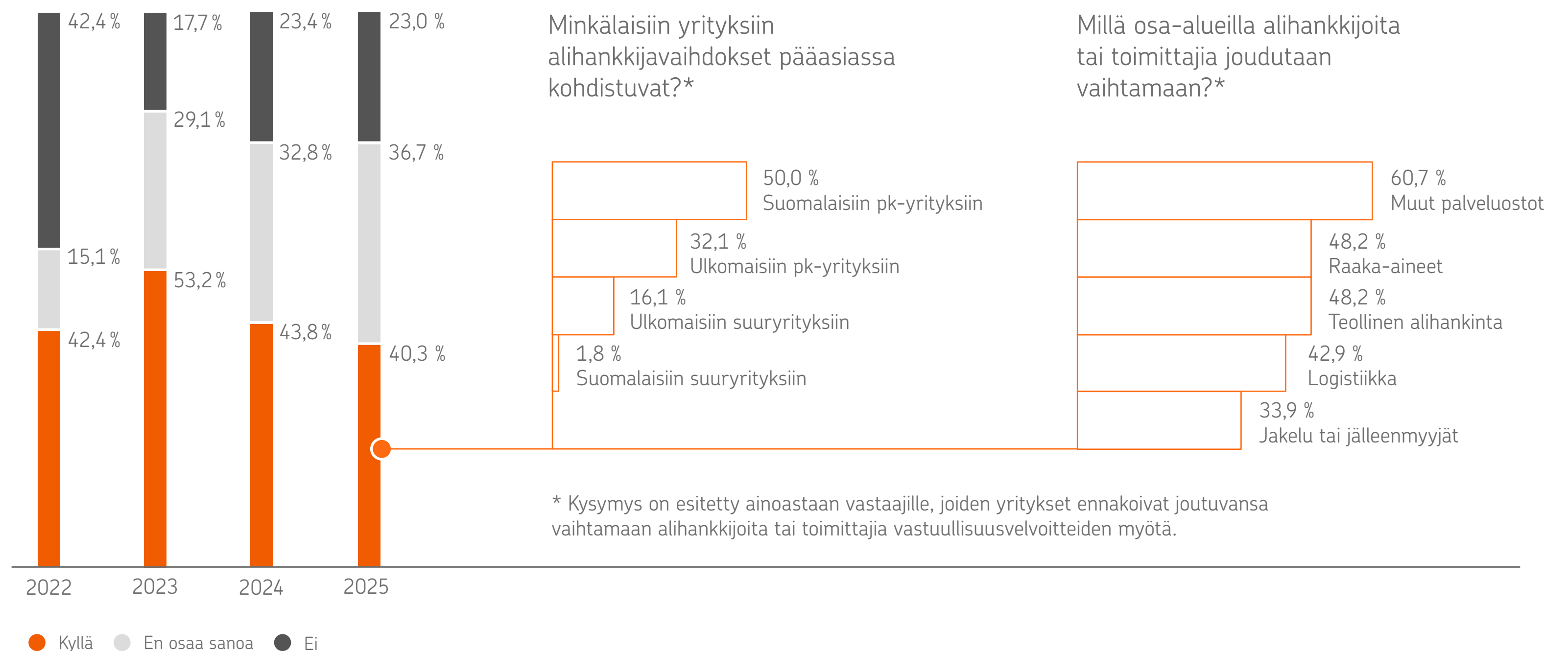
Muutostarve kohdistuu erityisesti palveluostoihin: 61 prosenttia alihankkijavaihdoksia ennakoivista arvioi tarpeelliseksi korvata nykyisiä alihankkijoita juuri palveluostoissa. Toimialoista paine on selvästi suurin yrityspalveluissa (alihankkijavaihdoksia ennakoivien osuus 64 prosenttia) ja teollisuudessa (49 prosenttia), kun taas rahoitus- ja vakuutusalaalla vaihdostarpeet ovat huomattavasti vähäisempiä (11 prosenttia).

Kysyimme tänä vuonna ensimmäistä kertaa alihankkijavaihdoksia ennakoivilta yrityksiltä myös, millaisiin toimittajiin vastuullisuusvelvoitteiden kiristymisestä aiheutuva vaihdospaine todennäköisimmin kohdistuu. Tulosten perusteella nykyisiin alihankintaketjuihin kuuluvat suomalaiset pk-yritykset muodostavat yleisimmän vaihtokohteen. Puolet (50 prosenttia) vaihdoksia ennakoivista suuryrityksistä arvioi, että vaihdokset kohdistuvat ensisijaisesti suomalaisiin pk-yrityksiin. Tämä osoittaa, että vaikka EU:n raportointivaatimukset eivät suoraan kohdistu pk-yrityksiin, ne voivat välillisesti olla raportointivaatimusten suurimpia kärsijöitä.

Seuraavaksi yleisimmin muutospaine kohdistuu ulkomaisiin pk-yrityksiin (32 prosenttia). Suuryritystoimittajat ovat sen sijaan selvästi harvemmin ensisijaisesti vaihtouhan alla (ulkomaiset suuryritykset 16 prosenttia, kotimaiset 2 prosenttia).

Paine kohdistuu suomalaisiin pk-yrityksiin

Tullaanko yrityksenne alihankkijoita tai toimittajia vaihtamaan vastuullisuusvelvoitteiden myötä lähitulevaisuudessa?

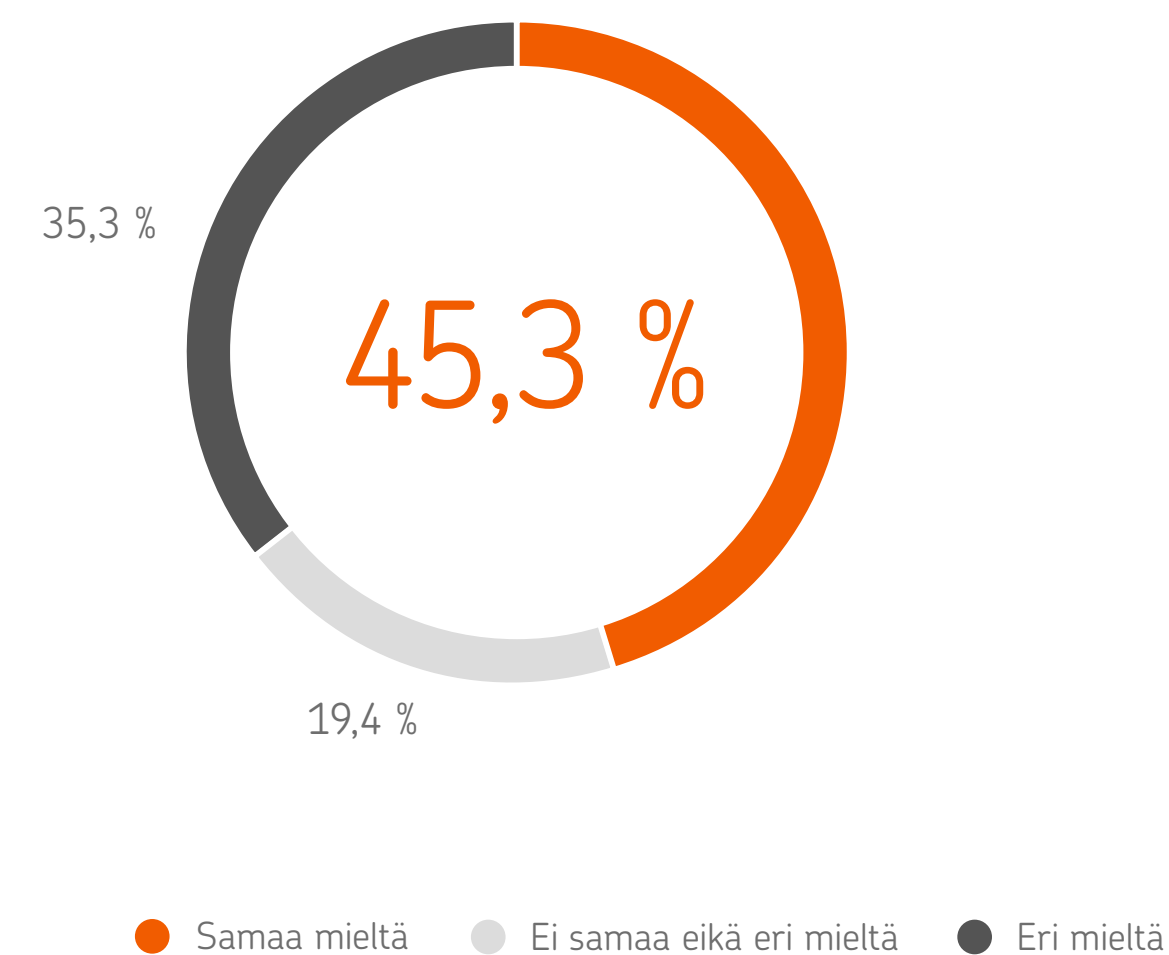

Teollisuusyritykset poikkeavat selvästi tästä yleisestä kuvasta. Teollisuudessa ensisijaisina vaihtokohteina ovat useimmiten ulkomaiset pk-yritykset (61 prosenttia), kun suomalaiset pk-yritykset nousevat ensisijaiseksi vaihtokohteeksi vain noin neljännekselle toimijoista (26 prosenttia). Teollisuuden globaaleissa arvoketjuissa ensisijainen muutospaine suuntautuu siis rajat ylittäviin toimittajiin.

Vaikka vastuullisuussäätelyn kiristyminen lisää painetta muuttaa ja uudistaa yritysten omia prosesseja, tuloksissa näkyy myös kilpailuetuja luova kehityskulku. Lähes puolet suuryrityksistä (45 prosenttia) arvioi, että Trumpin hallinnon kriittinen linja vastuullisuuskysymyksiin vahvistaa eurooppalaisten yritysten asemaa vihreän ja puhtaan siirtymän markkinoilla. Trumpin hallinnon kriittinen suhtautuminen vastuullisuussäätelyyn voi lyhyellä aikavälillä keventää yhdysvaltalaisyriyten raportointitaakkaa, mutta samalla se kasvattaa riskiä jäädä jälkeen markkinoilla, joilla vastuullisuus on nopeasti nousemassa kilpailun peruskriteeriksi. Vastuullisuuteen sitoutunut EU-viitekehys voi tarjota suomalaisille yrityksille strategista etumatkaa globaalissa kilpailussa, jos vastuullisuusvaatimusten erot alueellisten markkinoiden välillä kasvavat, ja EU:ssa toimivat yritykset ottavat käyttöön korkeamman vaatimustason aiemmin kuin kansainväliset kilpailijat.

Yhdysvaltojen vastuullisuuskritiikki korostaa Euroopan etumatkaa

Trumpin hallinnon negatiivinen asenne vastuullisuusasioita kohtaan vahvistaa eurooppalaisten yritysten kilpailuetua vastuullisuusasioissa (esim. vihreä/puhdas siirtymä).

Tutkimuksen toteutus

OP Pohjola

Nordic Institute of Business & Society NIBS

Visuaalinen suunnittelu
ja graafinen toteutus

Duran Creative

Valokuvat

Veikko Kähkönen Studio